

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
2. หลักมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. บริบทของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการศึกษา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้มีผู้ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมดังต่อไปนี้

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2554, หน้า 2) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยทั้งนี้จะเกิดองค์กรทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้นๆ องค์กรนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

อุทัย หิรัญโต (2550, หน้า 2) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างโดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดการเป็นองค์กร มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐนั้นทำขึ้น

วิศิษฐ์ ทวีเศษฐ์ (2543, หน้า 343) ได้สรุปความหมายลักษณะและหลักการสำคัญของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการจัดระเบียบการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง โดยรัฐหรือรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นในการดำเนินการ

ปกครองตนเอง และจัดตั้งบริการสาธารณสุขบางอย่าง เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทำให้เกิดสภาพการปกครองตนเองหรือการปกครองตนเองในท้องถิ่น

ดังนั้น โดยสรุปความหมายของการปกครองท้องถิ่นจากการพิจารณาของผู้ศึกษา คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้กับหน่วยการปกครองท้องถิ่น โดยมีการจัดตั้งเป็นสภาที่มีสมาชิกมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ดำเนินการบริหารงานท้องถิ่น ซึ่งมีอิสระจากการควบคุมของรัฐบาลกลางพอสมควร

2. องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

เพื่อให้เห็นสภาพขององค์การปกครองท้องถิ่นหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น จึงได้เสนอองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นที่สำคัญ 6 ประการ (อุทัย หิรัญโต, 2550, หน้า 22) ดังนี้คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำคัญในการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีประชากรประมาณ 5,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคลจัดตั้งโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5. การเลือกตั้งสมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อการเข้ามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองของประชาชนโดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

อย่างไรก็ตามความเป็นอิสระในการบริหารกิจการองค์การปกครองท้องถิ่นจะมีขอบเขตกว้างขวางมากเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ลักษณะของหน้าที่หรือบริหารการปฏิบัติหน้าที่บริการที่องค์การปกครองท้องถิ่นได้รับมอบหมายจากส่วนกลางให้มาดำเนินการนั้นมีลักษณะยุ่งยากสลับซับซ้อน มากน้อยเพียงใด ถ้าเป็นงานที่ต้องประสานงาน หรือขอความร่วมมือจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นอื่น หรือของประเทศ องค์การท้องถิ่นก็ไม่อาจบริหารงานได้อิสระเต็มที่ เช่น บริหารที่ใช้ความรู้ความสามารถ หรือเทคนิคสูง หรือใช้งบประมาณในการดำเนินการมาก แต่ถ้าเป็นงานบริหารทั่วไป ท้องถิ่นก็มีอิสระดำเนินการได้เต็มที่ เช่น การทำความสะอาดถนน หนทาง การกำจัดขยะมูลฝอย การสร้างส้วมสาธารณะ เป็นต้น

2. ชีตความสามารถของเจ้าหน้าที่หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ เพราะงานบางอย่างต้องใช้คนที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการ ซึ่งองค์การปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่มักจะขาดบุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ทั้งนี้เพราะองค์การปกครองท้องถิ่นขาดปัจจัยดิ่งให้คนดีมีฝีมือเข้ามาทำงานกับท้องถิ่นเมื่อเปรียบเทียบกับองค์การปกครองของระดับภูมิภาค และส่วนกลาง หรือของเอกชน ด้วยเหตุผลที่ค้อยกว่า ทั้งในด้านเงินตอบแทน ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ความมั่นคง สวัสดิการ ค่านิยมทางสังคม และอื่น ๆ

3. ทรัพยากรของท้องถิ่นรายได้ของท้องถิ่นที่จะนำมาบริหารกิจการของท้องถิ่น ถ้าท้องถิ่นใดมีความเจริญก็จะมีรายได้สูงสามารถเลี้ยงตัวเองได้ โดยไม่ต้องรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางความเป็นอิสระในการบริหารงานของท้องถิ่นนั้น ๆ ก็ย่อมมีมาก แต่ถ้ารายได้ส่วนใหญ่ของท้องถิ่นมาจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง ความเป็นอิสระในการบริหารงานขององค์การปกครองท้องถิ่นก็จะต้องลดน้อยลงไป เพราะส่วนกลางย่อมต้องส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามโครงการหรือนโยบายที่ได้อนุมัติเงินมาใช้ในการดำเนินการนั้น ๆ

4. เจตจำนงของผู้นำประเทศ ความจริงใจ หรือความใจกว้างของรัฐบาลกลางในการที่จะกระจายอำนาจให้้องค์กรปกครองท้องถิ่นปกครองตนเอง รวมทั้งความต้องการในการปกครองท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าด้วย

5. รูปแบบการปกครองโดยหลักการทั่วไป ระบบการปกครองท้องถิ่นในประเทศหนึ่งประเทศใดย่อมขึ้นกับระบบการเมืองของประเทศนั้น ดังนั้น ประเทศที่ปกครองในระบบการเมืองการปกครองแบบรัฐเดี่ยว อำนาจอิสระในการดำเนินงานขององค์การปกครองท้องถิ่นย่อมน้อยกว่าในประเทศที่มีระบบการเมืองการปกครองแบบสมัพันธ์รัฐ หรือแบบพันธรัฐ

6. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

7. การควบคุมดูแลของรัฐบาล เมื่อได้รับการจัดตั้งแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งที่มีได้หมายความว่าอิสระเต็มที่ทีเดียว คงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น เพราะมีฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแลอยู่ (อนันต์ อนันตกุล, 2539 อ้างถึงใน ชวงส์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 31)

3 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

ชวงส์ ฉายะบุตร (2539, หน้า 27-28 ; โกวิทย์ พวงงาม, 2550, หน้า 24-25) ได้เสนอความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ในด้านการเงิน บุคลากร ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการให้บริการชุมชน และทำให้เกิดความประหยัด เนื่องจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ จะมีเงินงบประมาณ สามารถหารายได้ให้กับท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบครอบ

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรองรับบริการจากรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว อาจไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง และมักมีความล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนเป็นผู้บริหารย่อมจะสามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างแท้จริง

3. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบอบประชาชนไปให้แก่ประชาชน โดยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ทั้งในบทบาทของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติ การปฏิบัติหน้าที่ใน

หลากหลายบทบาท มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยระดับชาติได้เป็นอย่างดี

4. หลักการปกครองท้องถิ่น

โกวิท พวงงาม (2549, หน้า 4-6) เสนอว่าหลักการปกครองท้องถิ่นมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชาชนหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยจัดเป็นกรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยาตามเหตุผลดังกล่าว

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไปไม่มีขอบเขต หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็เลยกลายเป็นรัฐอธิปไตยเป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐ อำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นมีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ รวมทั้งเป็นนโยบายของรัฐในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับ สุขาภิบาล เป็นต้น

3.1 สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ

3.2 มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลจะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร และสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบกรุงเทพมหานคร คือกรุงเทพมหานครมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหาร สภากรุงเทพมหานครจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

4. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลจะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร และสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ

5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวคิดที่ว่า ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงาน เพื่อให้สมเจตนารมณ์และความต้องการของชุมชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

5. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นจึงสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครอง ให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝน ให้ประชาชนใช้ดุลยพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่น นับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นจะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่นเกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

2. การปกครองท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเอง คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่นโดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องพึงเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่างๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ (Referendum) ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไข ปัญหาของท้องถิ่นของตน นอกจากนี้ การปกครองตนเองในรูปของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริงหรือการกระจายอำนาจไปในระดับต่ำสุดคือ รากหญ้า (Grass Roots) ซึ่งเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่ง ของการพัฒนาระบบ

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ความล้มเหลวของระบอบประชาธิปไตย มีหลายองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบสำคัญยิ่งขาดอันหนึ่งก็คือการขาดรากฐานในท้องถิ่น

3. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 28-29)

3.1 ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

3.2 รัฐบาลมีอาจจะดำเนินการในการสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหา และความต้องการที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาหรือจัดบริการโครงการในท้องถิ่น โดยรูปแบบที่เหมือนกันย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุดท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่า ผู้ซึ่งไม่อยู่ในท้องถิ่นนั้นประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด

3.3 กิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่นและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นกาสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเอง ดังนั้น หากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะต้องรับภาระดำเนินการทุกอย่าง และไม่แน่ว่าจะสนองความต้องการของท้องถิ่นทุกจุดหรือไม่ รวมทั้งจะต้องดำเนินการเฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น หากได้จัดให้มีการปกครองท้องถิ่นเพื่อดำเนินการเองแล้ว ภาระของรัฐบาลก็จะผ่อนคลายไป รัฐบาลจะมีหน้าที่เพียงแต่ควบคุม ดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานในการดำเนินงานยิ่งขึ้น การแบ่งเบาภาระทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญ หรือกิจการใหญ่ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม ความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่างๆ ที่รวมอยู่ส่วนกลางจะลดน้อยลง ความคล่องตัวในการดำเนินงานของส่วนกลางจะมีมากขึ้น

3.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาที่ย่อมต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุด และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติไปยังส่วนเหนือขึ้นไป ท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลงภายในท้องถิ่นนั่นเอง ไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

3.5 การปกครองท้องถิ่น จะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของ ประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การได้รับ เลือกลง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่น ย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย ในประเทศไทยผู้นำทางการเมืองที่มี ชื่อเสียง เช่น นายทองหยด จิตตะวิระ นายสุรินทร์ เทพกาญจนา เป็นต้น ล้วนแต่มีผลงานจากการ เป็นนายกเทศมนตรี หรือผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน จนสามารถประสบความสำเร็จเป็นนักการเมืองที่ มีชื่อเสียงในระดับชาติ

3.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบทแบบ พึ่งตนเอง การปกครองท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่ง คนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบทที่ผ่านมายังมีอุปสรรค สำคัญประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบทที่ สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องมาจากการริเริ่มช่วยเหลือตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดย อาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

โกวิท พวงงาม (2549, หน้า 10) กล่าวว่าจากแนวความคิดในการปกครองท้องถิ่นเพื่อ สนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของ ประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นจึงสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่น คือ ฐานรากของการปกครองแบบประชาธิปไตย เพราะ การปกครองท้องถิ่นจะสามารถเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิด ความคุ้นเคยในสิทธิหน้าที่ของพลเมือง อันจะนำไปสู่ความเลื่อมใสศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย
2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล
3. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่น รู้จักปกครองตนเองเพราะเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในความสำคัญ ของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ถึง อุปสรรค ปัญหา และช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหา ท้องถิ่นของตนเอง
4. การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการท้องถิ่นตรงตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ
5. การปกครองท้องถิ่นเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง และการบริหารประเทศ ในอนาคต

6. การปกครองท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง ซึ่งการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองเป็นการพัฒนาทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบท ที่ผ่านมายังมีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือการมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ การพัฒนาชนบทที่สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องมาจากการริเริ่มช่วยเหลือตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง มิเช่นนั้นแล้วการพัฒนาชนบทจะเป็นลักษณะ “หยิบยื่นไข่ใส่หรือกึ่งหยิบยื่นใส่” เกิดความคาดหวังจะมีทุกปี “ลาถลอย” แทนที่จะเป็นผลดีต่อท้องถิ่น กลับสร้างลักษณะการพัฒนาชนบทแบบพึ่งพาที่ไม่ยอมช่วยเหลือตนเอง

6. เทศบาล

เทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญและใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้ “เทศบาล” เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกครองประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย สำหรับสังคมไทยเทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2476 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2557)

หลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใด ขึ้นเป็นเทศบาลไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. จำนวนของประชากรในท้องถิ่นนั้น
2. ความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาจากการจัดเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนด และงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น
3. ความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่น โดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นนั้นว่าจะสามารถพัฒนาความเจริญได้รวดเร็วมากน้อยเพียงใด

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว กฎหมายได้กำหนดให้จัดตั้งเทศบาลขึ้นได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. เทศบาลตำบล กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาลตำบลไว้อย่างกว้างๆ ดังนี้

- 1.1 มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมาตั้งแต่ 12,000,000 บาท ขึ้นไป
- 1.2 มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป
- 1.3 ได้รับความเห็นชอบจากราษฎรในท้องถิ่นนั้น

สำหรับในกรณีที่มีความจำเป็น เช่น การควบคุมการก่อสร้างอาคาร การแก้ปัญหาชุมชนแออัด การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาท้องถิ่นหรือการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้ดำเนินการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลเฉพาะแห่งได้ หรือกรณีที่จังหวัดเห็นว่าสุขาภิบาลใดมีความเหมาะสมสมควรยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลได้ ก็ให้จังหวัดรายงานไปให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งให้ดำเนินการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลได้โดยให้จังหวัดชี้แจงเหตุผลและความจำเป็น พร้อมทั้งส่งข้อมูลความเหมาะสมไปให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาด้วย

2. เทศบาลเมือง มีหลักเกณฑ์การจัดตั้งดังนี้

2.1 ท้องที่ที่เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดทุกแห่ง ให้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองได้โดยไม่ต้องพิจารณาถึงหลักเกณฑ์อื่นๆ ประกอบ

2.2 ส่วนท้องที่ที่มีใช่เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดจะยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังนี้

- (1) เป็นท้องที่ที่มีพลเมืองตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป
- (2) มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามที่กฎหมายกำหนดไว้
- (3) มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง

3. เทศบาลนคร มีหลักเกณฑ์การจัดตั้งดังนี้

3.1 เป็นท้องที่ที่มีพลเมืองตั้งแต่ 50,000 คน ขึ้นไป

3.2 มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามที่กฎหมายกำหนดไว้

3.3 มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลนคร

โครงสร้างเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้แบ่งโครงสร้างของเทศบาลออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาเทศบาล และคณะเทศมนตรี

สำหรับการปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำในเทศบาล จะมีโครงสร้างทางเจ้าหน้าที่อีกส่วนหนึ่งเรียกว่า พนักงานเทศบาล

1. สภาเทศบาล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งคอยควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหารอันเป็นวิธิต่างแห่งการถ่วงดุลอำนาจ กำหนดให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และสมาชิกสภาเทศบาลนี้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 5 ปี (ปัจจุบันมีการแก้ไขให้อยู่ในวาระคราวละ 4 ปี) ทั้งนี้จำนวนสมาชิกสภาเทศบาล จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาล ดังนี้

1.1	สภาเทศบาลตำบล	มีสมาชิกทั้งหมด	12 คน
1.2	สภาเทศบาลเมือง	มีสมาชิกทั้งหมด	18 คน
1.3	สภาเทศบาลนคร	มีสมาชิกทั้งหมด	24 คน

สภาเทศบาลนั้นมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่งโดยให้ผู้ว่าราชการแต่งตั้งมาจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล กล่าวคือ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายใน 90 วัน นับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเสร็จสิ้นแล้ว ให้สมาชิกสภาเทศบาลประชุมเลือกกันเองจากสมาชิกด้วยกัน จะเลือกบุคคลอื่นนอกจากสมาชิกสภาเทศบาลไม่ได้ ประธานสภามีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมเทศบาลควบคุมบังคับบัญชารักษาความสงบ และเป็นตัวแทนสภาในกิจการภายนอก

2. คณะเทศมนตรี ฝ่ายบริหารกิจการของเทศบาล ได้แก่ คณะเทศมนตรี ซึ่งอำนาจในการบริหารงานอยู่ที่คณะเทศมนตรี โดยคณะเทศมนตรีเลือกมาจากสมาชิกสภาเทศบาลที่สมาชิกสภาเทศบาลมีมติเห็นชอบ ซึ่งประกอบด้วยนายกเทศมนตรี และเทศมนตรี อีก 2-4 คน ตามฐานะเทศบาล คือ

ก. กรณีที่เป็นเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล ให้มีเทศมนตรีได้ 2 คน ซึ่งเมื่อรวมนายกเทศมนตรีเป็นคณะเทศมนตรีแล้ว มีจำนวน 3 คน

ข. กรณีที่เป็นเทศบาลนคร ให้มีเทศมนตรีได้ 4 คน ซึ่งเมื่อรวมนายกเทศมนตรีเป็นคณะเทศมนตรีแล้วมีจำนวน 5 คน สำหรับเทศบาลเมืองที่มีรายได้จากการจัดเก็บปีละ 20 ล้านบาทขึ้นไปให้มีเทศมนตรีเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน

3. พนักงานเทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของเทศบาลที่ปฏิบัติงานอันเป็นภารกิจประจำสำนักงานหรืออาจจะนอกสำนักงานก็ได้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิด เพราะหน้าที่ของเทศบาลนั้นต้องติดต่อและให้บริการแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย ทั้งในเรื่องงานการทะเบียน การสาธารณสุข โภค การศึกษา การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินซึ่งนับว่าเป็นภาระหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมาก ซึ่งต่างกับคณะเทศมนตรีที่ว่าคณะเทศมนตรีรับผิดชอบและภารกิจในลักษณะของการ “ทำอะไร” ส่วนการ “ทำอย่างไร” ก็จะเป็นหน้าที่ของพนักงานเทศบาล โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ

พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 ได้กำหนดโครงสร้างเทศบาลให้มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. โครงสร้างให้เลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากประชาชนในเขตเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ภายหลังที่สมาชิกสภาเทศบาลนครหรือเทศบาลเมืองครบตามวาระ หรือมีเหตุ ต้องยุบสภาไป

2. เทศบาลตำบล ให้มีทางเลือกว่า เทศบาลแห่งใดจะมีการบริหารในรูปแบบคณะ เทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตเทศบาลแต่ละแห่ง

จึงกล่าวได้ว่า เทศบาลใดจะใช้โครงสร้างแบบคณะเทศมนตรี ก็จะมีโครงสร้างดังที่ได้ กล่าวไว้แล้วข้างต้น แต่หากเทศบาลใดใช้โครงสร้างแบบนายกเทศมนตรี นายกเทศมนตรีก็จะมา จากการเลือกตั้งโดยตรง และคณะผู้บริหารจะประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่มาจากการแต่งตั้งของนายกเทศมนตรีตามจำนวน ดังนี้

เทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 2 คน

เทศบาลเมือง ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 3 คน

เทศบาลนคร ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 4 คน

และกฎหมายได้ให้อำนาจนายกเทศมนตรีแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เลขานุการนายก เทศมนตรี เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีอีกด้วย

4. อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้อง ปฏิบัติหรือหน้าที่บังคับให้ปฏิบัติ และอำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมีอำนาจตามที่ กฎหมายเฉพาะอื่นๆ กำหนด ทั้งยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในฐานระดับต่างๆ ไว้ เช่น เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ไว้แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดกล่าวคือ

1. หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติสรุปแบ่งหน้าที่ตามฐานะของเทศบาล
ไว้ดังนี้

เทศบาลตำบล	เทศบาลเมือง	เทศบาลนคร
1.รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน 2.ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ 3.รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล 4.ป้องกันและระงับโรคติดต่อ 5.ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง 6.ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม 7.ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ พิการ 8.บำรุงศิลปปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น 9.หน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล	มีหน้าที่เช่นเดียวกับเทศบาลตำบล ตามข้อ 1-8 และมีหน้าที่เพิ่มอีกดังนี้ 1.ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา 2.ให้มีโรงฆ่าสัตว์ 3.ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนไข้ 4.ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ 5.ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ 6.ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น 7.ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น	มีหน้าที่เช่นเดียวกับเทศบาลเมือง และมีหน้าที่เพิ่มอีกดังนี้ 1.ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก 2.กิจการอย่างอื่น ซึ่งจำเป็นเพื่อการ สาธารณสุข 3.การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่นๆ 4.จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม 5.จัดให้มีการควบคุมตลาดท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ 6.การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง 7.ส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว

2. อำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ

เทศบาลตำบล	เทศบาลเมือง	เทศบาลนคร
1.ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา 2.ให้มีโรงฆ่าสัตว์ 3.ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม 4.ให้มีสุสานและฌาปนสถาน 5.บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร 6.ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนไข้ 7.ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น 8.ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ 9.เทศพาณิชย์	1.ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม 2.ให้มีสุสานและฌาปนสถาน 3.บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร 4.ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก 5.ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล 6.ให้มีการสาธารณสุขการ 7.จัดทำกิจกรรม ซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข 8.จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา 9.ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา 10.ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะสวนสัตว์ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ 11.ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น 12.เทศพาณิชย์	มีหน้าที่เช่นเดียวกันกับเทศบาลเมือง ตามข้อ 1-12

3. อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายเฉพาะอื่นๆ กำหนด

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดไว้แล้วยังมีกฎหมายเฉพาะอื่นๆ กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ อีกเป็นจำนวนมาก เช่น

- (1) พระราชบัญญัติป้องกันภยันตรายอันเกิดแก่การเล่นมหรสพ พุทธศักราช 2464
- (2) พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475
- (3) พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2535
- (4) พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระทำปุย พุทธศักราช 2490
- (5) พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. 2493
- (6) พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2495
- (7) พระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2498
- (8) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534
- (9) พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502
- (10) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535
- (11) พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518
- (12) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- (13) พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522
- (14) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523
- (15) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ฯลฯ

หลักมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2549, หน้า 85-87) การปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมายังไม่ได้มีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติราชการ ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติราชการ จะเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพในการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การบรรลุผลการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความก้าวหน้าและยังเป็นหลักประกันได้ในระดับหนึ่งว่าประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับการบริการที่เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ กรม

ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการบริหารงานและการบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการถ่ายโอน จำนวน 48 มาตรฐาน เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ประชาชนมีหลักประกันมาตรฐานการบริการเดียวกัน เพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่ามีการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ อยู่ในระดับใดจะได้เป็นภาพสะท้อนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดยุทธศาสตร์ของส่วนกลางให้สอดคล้องกันในการสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 50 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 กำหนดให้เทศบาลปฏิบัติงานตามหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้ทำโครงการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผนึกกำลังร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างทีมงาน Core Team ขึ้นในแต่ละจังหวัด เพื่อออกตรวจประเมินผลตามแบบประเมิน ซึ่งในระยะแรกได้กำหนดไว้ 4 ด้าน ในแบบประเมินจะประกอบด้วยตัวชี้วัดของมาตรฐานต่าง ๆ รวมอยู่ด้วย คือ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2549, ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. ด้านการบริหารจัดการ หัวข้อการประเมิน ดังนี้

1.1 การบริหารภารกิจเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ได้กำหนดตัวชี้วัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นกรอบในการประเมิน ดังนี้

1.1.1 การดำเนินการของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้องว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารและจัดสถานที่ให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูล มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นปัจจุบัน มีการจัดวางเอกสารข้อมูลครบตามที่กำหนดประกอบด้วย แผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา 3 ปี งบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนการดำเนินงาน รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี รายงานการประชุมสภาทุกครั้ง ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ประกาศสอบราคา/ประกวดราคา สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้าง หลักฐานการเข้าใช้ของประชาชน แผนอัตรากำลัง 3 ปี แผนอัตรากำลังพนักงานจ้าง 4 ปี มีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 มีการ

อบรมหรือให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 มีระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับให้บริการประชาชนทั่วไป มีการจัดเก็บสถิติผู้มารับบริการ และสรุปผลเสนอผู้บริหาร

1.1.2 การจัดให้มีช่องทางประจำสำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะตรวจสอบหลักฐาน ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา 3 ปีงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนการดำเนินงาน รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี รายงานการประชุมสภาทุกครั้ง ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ประกาศสอบราคา/ประกวดราคา สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบหลักฐานการจัดส่งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามชุมชน/หมู่บ้าน จัดสื่อสิ่งพิมพ์ วารสาร ประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าว แผ่นพับ เผยแพร่หน่วยงานต่างๆ เผยแพร่รายงานประจำปีซึ่งแสดงรายรับรายจ่ายและผลการดำเนินงานประจำปี หรืออีกช่องทางหนึ่งคือกระจายข่าว/เสียงตามสาย/วิทยุชุมชน/วิทยุกระจายเสียง หรือการจัดหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่/การโฆษณาผ่านรถกระจายเสียง หรือการจัดแถลงข่าว/การจัดนิทรรศการ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น เว็บไซต์ เป็นต้น

1.1.3 การจัดวางระบบควบคุมภายในและกิจกรรมความเสี่ยงครบ 5 ขั้นตอน ซึ่งจะตรวจสอบว่าได้มีการนำไปจัดวางระบบควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยงเพิ่มเติมจากกิจกรรมการควบคุมที่มีอยู่แล้วหรือไม่ โดยมี “ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ” จำนวน 9 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรม/โครงการจัดทำประชาคม เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
2. กิจกรรมบริหารความเสี่ยงด้านการศึกษา
3. กิจกรรมการลดปัญหาภาวะโลกร้อน
4. กิจกรรม/โครงการป้องกันและช่วยเหลือประชาชนจากโรคติดต่อ
5. กิจกรรมตรวจฎีกาก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
6. กิจกรรมปกป้องเหตุทุนสถาบัน
7. กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
8. กิจกรรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
9. กิจกรรม/โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างยั่งยืน

1.1.4 การติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน จะมีการตรวจสอบจากรูปเล่มรายงานของหน่วยงานย่อย (สำนัก/กอง) และองค์กรในรูปแบบรายงานเดิม และตรวจสอบการรายงานผลการประเมินผลของระบบการควบคุมภายในครบทั้ง 5 องค์ประกอบ (แบบ ปย.2 ของทุกสำนัก/กองและแบบ ปอ.2 ขององค์กร)

1.1.5 การนำจุดอ่อนจากรายงานการติดตามประเมินผลไปดำเนินการ ซึ่งจะตรวจการแก้ไขจุดอ่อนจากรายงานการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยตรวจเอกสารที่ได้ดำเนินการแก้ไขตามสถานะดำเนินการของแผนการปรับปรุง (แบบติดตาม ปย.3 ของสำนัก/กอง และแบบติดตาม ปอ.3 ขององค์กร)

1.1.6 การรับฟังความคิดเห็น ตรวจสอบหลักฐานการจัดช่องทางและปรากฏหลักฐานการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เช่น รายงานการประชุมประชาคมให้มีความคิดเห็นของประชาชน ช่องทางแสดงความเห็นในเว็บไซต์

1.1.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณ จัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้สามารถใช้ได้ทันในวันที่ 1 ตุลาคม ส่งสำเนาประกาศงบประมาณรายจ่ายให้ผู้กำกับดูแล ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศจัดทำรายงานข้อมูลรายรับ-รายจ่าย งบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณที่ผ่านมาไม่มีข้อทักท้วงเรื่องการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีจาก สตง. หรือจาก สถ. หรือจากผู้ตรวจ สถ. หรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยตรวจสอบจากเอกสารภาพถ่าย หนังสือแจ้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายงานหรือหนังสือแจ้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1.1.8 การโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ(ยกเว้นกรณีการโอนตามนโยบายรัฐบาล มท. หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมาย) ตรวจสอบจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานการขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจ รายงานการประชุมสภาท้องถิ่น

1.1.9 การเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ (ยกเว้นกรณีการเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงตามนโยบายรัฐบาล มท.หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมาย) ตรวจสอบจากรายงานการขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจ รายงานการประชุมสภาท้องถิ่น

1.1.10 การรายงานฐานะการเงินการคลัง ตรวจสอบหลักฐานจากเอกสารส่งงบแสดงฐานะการเงินการคลังให้ สตง. ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำงบแสดงฐานะการเงินและรายงานการเงินต่างๆ ส่งให้ สตง. ภายในกึ่งวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

1.2 การบริหารงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของ อปท.

1.2.1 การสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่น และจังหวัดแบบบูรณาการตรวจสอบหลักฐาน เช่น เอกสาร ภาพถ่าย แผนงาน/โครงการ การจัดเวทีการจัดทำ

แผนชุมชนทั้งระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ระดับตำบล/เทศบาล กิจกรรมการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความรู้ หรือการปรับปรุงแผนชุมชน

1.2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ตรวจสอบหลักฐาน ได้แก่ สำเนาหนังสือเชิญประชุมหรือเอกสารการประชุมสัมพันธ์ที่มีการเผยแพร่อย่างหลากหลายและทั่วถึง สำเนารายงานการประชุมประชาคมชุมชน/หมู่บ้าน ในการรับทราบปัญหาความต้องการของประชาชนหรือสำเนารายงานการประชุมในการส่งเสริมกระบวนการจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้าน สำเนารายงานการประชุมประชาคมในระดับตำบลหรือท้องถิ่น หรือการประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นหรือคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่มีการนำปัญหาความต้องการ/ข้อเสนอแนะจากการประชุมประชาคมชุมชน/หมู่บ้าน หรือแผนชุมชนมาวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญ แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2552-2554) มีโครงการ/กิจกรรมที่เป็นข้อเสนอของประชาคมหรือแผนชุมชนปรากฏไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1.2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำโครงการในแผนพัฒนาสามปี (2553-2555) มาดำเนินการตามแผนฯ โดยใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเงินนอกงบประมาณ (เฉพาะโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ปี2553) โดยการตรวจสอบจำนวนโครงการในแผนพัฒนาสามปี และนำมาเปรียบเทียบกับข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ว่าโครงการที่ปรากฏในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นร้อยละเท่าใดของจำนวนโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯเฉพาะปี 2553

1.2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำโครงการในแผนพัฒนาสามปี (2552-2554) ของปีที่ 2 (2553) มาดำเนินการตามแผนฯ ในปี 2553 โดยใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเงินนอกงบประมาณ ตรวจสอบจากจำนวนโครงการในแผนพัฒนาสามปี (2552-2554) เฉพาะปี 2553 และนำมาเปรียบเทียบกับข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ว่าโครงการที่ปรากฏในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2553 เป็นร้อยละเท่าใดของจำนวนโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี (2552-2554) เฉพาะปี 2553

1.2.5 การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินตามแผนติดตามฯและบันทึกผลการติดตามรวมทั้งลงข้อมูลในระบบ e-plan ครบถ้วน เสนอต่อผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบหลักฐาน ได้แก่ คำสั่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลครบทุกภาคส่วน รายงานการประชุมคณะกรรมการฯ รายงานผลการติดตามและประเมินผล รายงานการประชุมสภาท้องถิ่น

และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น การประกาศผลการติดตามและประเมินผล โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1.2.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติราชการระหว่างส่วนราชการกับผู้บริหารท้องถิ่น ตรวจสอบหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินงานของส่วนราชการเป็นไปตามข้อตกลงการปฏิบัติราชการหรือไม่ โดยอาจนำข้อตกลงการปฏิบัติราชการมาเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติราชการประจำปี

1.2.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการซึ่งได้บูรณาการปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นในรอบปีที่ผ่านมา (ยกเว้นโครงการที่หน่วยงานของรัฐจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการและโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ) ตรวจสอบหลักฐานโครงการที่มีการบูรณาการ (ร่วมคิดและร่วมทำหรืออุดหนุนงบประมาณ โดย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการ) การปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.2.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความสามารถให้แก่ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบหลักฐาน ได้แก่ การจัดฝึกอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คำสั่งหรือหนังสือส่งตัวบุคลากร เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เอกสารสรุปผลการฝึกอบรม

1.3 การบริหารภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ

1.3.1 การบริหารพัสดุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำรายงานขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้าง แต่งตั้งผู้แทนชุมชนหรือประชาคมเข้าร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีสอบราคา ประกวดราคา และวิธีพิเศษมีการประกาศและเอกสารการสอบราคา ประกวดราคา ไปเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนด จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์งานก่อสร้างในพื้นที่ จัดทำสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างทุกเดือนเพื่อเป็นกรณีสำหรับการตรวจสอบของประชาชน กรรมการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีสอบราคา ประกวดราคา และวิธีพิเศษ จัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ตรวจสอบหลักฐาน เช่น รายงานขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาพัสดุ หนังสือส่งประกาศ สัญญาการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1.3.2 การติดตามการดำเนินการเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ประกาศ คตง.เรื่องการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ.2546 ข้อ 4-5 ว่ามีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง

1.3.3 การพัฒนาระบบข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ตรวจสอบจากแบบสำรวจ ผ.ท.1,ผ.ท.2,ผ.ท.3,ผ.ท.4,ผ.ท.5 และ ผ.ท.7 การจัดทำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (ด้วยมือหรือ IT)

1.4 การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1.4.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีการมอบอำนาจตัดสินใจ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคม ตรวจสอบหลักฐานได้แก่ หนังสือหรือคำสั่งมอบอำนาจ การมอบอำนาจต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคม เช่น ใช้กรอกข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ e-LAAS

1.4.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบอำนาจในการตัดสินใจ การมอบอำนาจทำเป็นหนังสือ/คำสั่ง ระบุชื่อผู้รับมอบอำนาจชัดเจน และแจ้งเวียนให้ข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งประชาชนทราบตรวจสอบหลักฐานได้แก่ หนังสือหรือคำสั่งมอบอำนาจ การแจ้งเวียนหรือติดประกาศให้พนักงาน/ข้าราชการ หรือประชาชนทราบ ตรวจสอบเอกสารการปฏิบัติงานจริงที่ผู้รับมอบอำนาจได้มีการลงนามอนุมัติ อนุญาตตามที่ได้รับมอบอำนาจ

1.4.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดทำแผนภูมิ ขั้นตอน และระยะเวลาการดำเนินการ รวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ ตรวจสอบหลักฐาน เช่น แผนภูมิ ขั้นตอน ที่เป็นปัจจุบัน

1.5 การปรับปรุงภารกิจของ อปท.

1.5.1 ในช่วงระยะเวลาสามปีที่ผ่านมา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการพิจารณา ทบทวน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกภารกิจ มีการประชุมคณะทำงานมากกว่า 1 ครั้ง พร้อมมีการวิเคราะห์ และสรุปผลการพิจารณาเสนอผู้บริหารตรวจสอบหลักฐาน ได้แก่คำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงาน รายงานการประชุมคณะทำงาน บันทึกเสนอผู้บริหาร

1.5.2 ในช่วงระยะเวลาสามปีที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการจัดทำแก้ไข หรือปรับปรุง หรือยกเลิกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง กฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการประชุมคณะทำงานมากกว่า 1 ครั้งและมีการวิเคราะห์ภารกิจ ตลอดจนจัดทำรายงานประชุม และสรุปผลเสนอผู้บริหาร

1.6 การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

1.6.1 การกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการสาธารณะของแต่ละงาน และประกาศให้ประชาชนทราบ ตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ตรวจสอบหลักฐาน ได้แก่ การประกาศระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการ สุ่มตรวจสอบการปฏิบัติได้จริงตามประกาศหรือไม่ จากหลักฐาน เอกสาร หรือสอบถามประชาชน การประกาศระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการอื่นๆ ที่เพิ่มขึ้น

1.6.2 การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ณ สำนักงาน ตรวจสอบจากแบบคำร้อง คำสั่งให้เจ้าหน้าที่บริการล่วงเวลา พักเที่ยง หรือวันหยุดราชการ หลักฐานการใช้บริการในช่วงเวลาดังกล่าว จัดเก้าอี้รองรับบริการประชาชนอย่างเพียงพอ มีป้ายบอกทาง/แผนผังกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนที่ชัดเจน มีแบบคำร้องพร้อมตัวอย่างต่างๆ มีจุดประชาสัมพันธ์และมีเจ้าหน้าที่ประจำ มีบริการล่วงเวลา พักเที่ยง หรือวันหยุดราชการ จัดให้มีช่องทางพิเศษสำหรับผู้พิการ คนชรา

1.6.3 กระบวนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน การรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน รับข้อเสนอแนะ สอบถาม หรือเสนอความคิดเห็นจากประชาชน จัดให้มีการจัดทำบัญชีรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน ดำเนินการแก้ไขปัญหา หรือแจ้งผลความคืบหน้าให้ประชาชนทราบ ภายใน 15 วัน ตรวจสอบหลักฐาน ได้แก่ มีการมอบหมายหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงาน คำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ทะเบียนรับเรื่องร้องเรียน หลักฐานการรายงานผลให้ทราบภายใน 15 วัน

1.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.7.1 มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการประเมินผล ซึ่งมีบุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการ ตรวจสอบหลักฐาน ได้แก่ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล ที่มีผู้แทนชุมชน องค์กรภาคประชาชน ภาคเอกชน จำนวน 2 คน ร่วมเป็นกรรมการ รายงานการประชุม รายงานผลการประเมินผล ผู้บริหารพิจารณาผลการประเมินและสั่งการ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี

1.7.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพของบริการ ความคุ้มค่าของภารกิจ ความพึงพอใจของประชาชนตรวจสอบหลักฐานจากรายงานการประชุมของคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละเรื่องที่ระบุ

กล่าวโดยสรุป คือมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการ การอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของเทศบาล การจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของปัญหา การจัดวางระบบควบคุมภายใน การขับเคลื่อน

การบูรณาการการสนับสนุน จัดทำ ทบทวนปรับปรุงแผนชุมชน การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน กระบวนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน การรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียนจาก ประชาชนของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

2. ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา หัวหน้าการประเมิน ดังนี้

2.1 การบริหารงานบุคคล

2.1.1 การประกาศใช้แผนอัตรากำลัง 3 ปี ซึ่งหากมีการขอปรับปรุงแผนอัตรากำลัง อันเนื่องมาจากการปรับขนาด หรือการเลื่อนระดับในตำแหน่งนอกระดับควบคุม การกำหนดตำแหน่ง ตามภารกิจถ่ายโอนไม่ว่าเป็นการปรับปรุงแผนฯ ที่นำมาคิดค่าคะแนน ให้ใช้ข้อมูลจากรายงาน การประชุม ก.จังหวัด ว่ามีการปรับปรุงแผนอัตรากำลังหรือไม่โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

2.1.2 ทะเบียนประวัติ มีการบันทึกข้อมูลเป็นปัจจุบัน บันทึกรายการเลื่อนขึ้น เงินเดือน มีการจัดทำทะเบียนประวัติ ข้าราชการ พนักงานจ้าง ลูกจ้าง ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และมี ข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ และสามารถประมวลผลได้

2.1.3 การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากรประกอบการเลื่อนขึ้นเงินเดือนจะต้องมีการประเมินในรูปของคณะกรรมการภายใต้ หลักเปิดเผยโปร่งใสประสิทธิภาพ มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ถูกประเมินทราบหรือเปิดโอกาส ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น ตรวจสอบรายงานการประชุมและแบบประเมิน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลให้ผู้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์

2.1.4 ระยะเวลาการออกคำสั่ง ระยะเวลาการออกคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน ตรวจสอบจาก คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนว่าสั่ง ณ วันที่ เมื่อใด ก่อนหรือหลังวันที่ 1 เม.ย. และ 1 ต.ค.ให้ถือเอาคำสั่งที่ ถูกต้องภายในกำหนดทั้ง 2 ครั้ง กรณีการออกคำสั่งครั้งใดครั้งหนึ่งเกินกว่ากำหนด ให้คะแนนตาม ครั้งที่เกินกว่ากำหนด

2.1.5 ความถูกต้องของการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ทั้งในเรื่องวงเงินและจำนวนผู้ได้ 2 ชั้น ซึ่งหลักเกณฑ์กำหนดให้จำนวนผู้ที่ได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน 2 ชั้นไม่เกินร้อยละ 15 ของ จำนวนข้าราชการ ณ วันที่ 1 มี.ค. และวงเงินที่ใช้เลื่อนขึ้นเงินเดือนไม่เกินร้อยละ 6 ของวงเงิน ณ วันที่ 1 ก.ย. ตามหนังสือสำนักงาน กจ., กท. และ ก.อบต. ที่ มท 0809.3/ว 189 ลว. 16 พ.ย.2549 ตรวจสอบจากคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนตรวจปีใดใช้ปีนั้น โดยใช้การเลื่อนขึ้นเงินเดือนของ 1 เม.ย. และ 1 ต.ค. โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

2.1.6 การบรรจุแต่งตั้ง ตรวจสอบจำนวนข้าราชการที่มีอยู่ในปี 2552 ว่าเป็นไปตาม กรอบแผนอัตรากำลัง 3 ปี เฉพาะปี 2552 พิจารณาจากหลักฐานฎีกาการเบิกจ่ายเงินเดือนของ

พนักงานและลูกจ้างว่ามีจำนวนถูกต้องตรงกันกับแผนอัตรากำลัง 3 ปี ซึ่งการตั้งงบประมาณบัญชี/ข้อบัญญัติรายจ่ายประจำปีหมวดเงินเดือน ค่าจ้างเป็นไปตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี

2.1.7 การออกคำสั่งด้านการบริหารงานบุคคล ตรวจสอบการออกคำสั่ง มอบหมายหน้าที่การงานให้รองปลัดปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กรณี อปท. ไม่มีตำแหน่งรองปลัดให้หมายเหตุในแบบตรวจว่า ปรับใช้ในตำแหน่งอื่น เช่น ตำแหน่งนายกฯ มอบให้รองนายกฯ โดยมีประกาศกำหนดส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการครบถ้วนเป็นปัจจุบัน ซึ่งประกาศกำหนดส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้นระบุมติการประชุม ก.จังหวัด ว่าเป็นการประชุมครั้งที่เท่าใดไว้ในคำสั่งอย่างชัดเจน มีคำสั่งมอบหมายหน้าที่การงานให้ข้าราชการของแต่ละส่วนราชการปฏิบัติหน้าที่โดยจัดทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรและเป็นปัจจุบันซึ่งมีการระบุเลขที่ตำแหน่งของข้าราชการแต่ละรายอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน จัดเก็บไว้เป็นหมวดหมู่ตรวจสอบค้นหาได้โดยง่าย การมอบหมายหน้าที่การงานให้แก่รองปลัดรับผิดชอบส่วนราชการใดได้จัดทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร โดยปลัดเป็นผู้ลงนามมอบ และได้ระบุเลขที่ตำแหน่งของรองปลัดไว้อย่างครบถ้วนชัดเจน เมื่อปลัดมอบอำนาจให้รองปลัดปฏิบัติหน้าที่แล้ว ปลัดได้กำกับติดตามผลการปฏิบัติหน้าที่ของรองปลัด โดยมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่หรือสรุปผลการดำเนินการในรูปแบบรายงานประจำปี

2.1.8 การปฏิบัติตามมติ ก.จังหวัด ตรวจสอบการออกคำสั่งตามมติ ก.จังหวัด อย่างน้อย ซึ่งการออกคำสั่งตามมติ ก.จังหวัด ต้องออกภายใน 5 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ ตรวจสอบเรื่องการจ่ายเงินรางวัลประจำปีการโอน/ย้าย/เลื่อนระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

2.1.9 ตำแหน่งว่าง กรณีมีตำแหน่งสายงานผู้บริหารและสายงานผู้ปฏิบัติว่าง ตรวจสอบแผนอัตรากำลังและการเบิกจ่ายเงินเดือนของพนักงานว่าอัตรากำลังเป็นไปตามแผนหรือไม่และหนังสือรายงานเหตุผล (ถ้ามี) กรณีตำแหน่งผู้บริหารว่างหากสรรหาแล้วไม่ได้ต้องสรรหาใหม่ภายใน 60 วัน อย่างต่อเนื่อง

2.1.10 ภาระค่าใช้จ่าย ด้านรายจ่ายด้านบุคลากรและประโยชน์ตอบแทนอื่นเทียบกับข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่เกินร้อยละ 40 ตรวจสอบกับยอดแสดงรายการรายจ่ายจริงของปีงบประมาณที่ผ่านมา และรายการเงินเดือน/ค่าจ้าง/ค่าตอบแทน/เงินรางวัลประจำปี/ค่ารักษาพยาบาล/ช่วยเหลือบุตร/การศึกษาบุตร/ค่าเช่าบ้าน/บำเหน็จลูกจ้างประจำ/เงินสมทบ/กองทุนประกันสังคม/เงินสมทบกองทุนบำเหน็จข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น/และรายการอื่น ตามประกาศ กค.ลงวันที่ 26 ก.ค.2544 โดยเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

2.1.11 การประชุมส่วนราชการ การประชุมถ่ายทอดนโยบายแนวทางการปฏิบัติงานผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งการพัฒนาบุคลากรจำเป็นต้องให้ผู้บังคับบัญชา

ได้ทราบนโยบายและปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ตรวจสอบเอกสารการประชุม รายงานการประชุม การประชุมถ่ายทอดนโยบายอาจเป็นการประชุม โดยผู้บริหารหรือผู้อำนวยการกอง ประชุม พนักงานภายในส่วนราชการ ซึ่งมีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง มีการประชุมส่วนราชการและกำหนดกรอบตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ ของข้าราชการแต่ละบุคคลทางด้านปริมาณงาน และกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ และดำเนินการ ประเมินผลการปฏิบัติราชการตามตัวชี้วัดของแต่ละบุคคลอย่างเป็นรูปธรรม และมีการติดตามและ รายงานผลในแต่ละเดือน

2.1.12 การดำเนินการตามแผนพัฒนาบุคลากร ตรวจสอบเอกสารว่ามีแผนพัฒนา บุคลากรเป็นลายลักษณ์อักษร และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตามตรวจสอบเอกสารรายงานการประชุม ซึ่งต้องมีการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากร แผนพัฒนาบุคลากร กำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ในการ ติดตาม การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามยุทธศาสตร์การประชุมคณะกรรมการและปฏิบัติตาม แผน

2.1.13 การพัฒนาบุคลากรทุกสายงานของ อปท. ตรวจสอบจากฎีกาเบิกจ่ายเงินหรือ หนังสือส่งตัวเข้ารับการอบรม ให้ตรวจสอบเฉพาะข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ซึ่งการฝึกอบรม หมายถึง หลักสูตรที่ อปท. จัดทำเอง หรือองค์กรอื่นเป็นผู้จัด โดยมีเกณฑ์การ ประเมิน ดังนี้

2.1.14 การฝึกอบรม และการติดตามประเมินผล ซึ่งการฝึกอบรมหมายความว่า รวมถึง การฝึกอบรมที่ท้องถิ่นดำเนินการเองหรือส่งบุคลากรไปรับการฝึกอบรม และการติดตาม และประเมินผลต้องมีระบบตรวจสอบเพื่อทราบถึงความสำเร็จของการพัฒนาความรู้และผลการ ปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งก่อนและเสร็จสิ้นการ ฝึกอบรมตลอดจนติดตามผลที่เกิดขึ้นภายหลังการฝึกอบรม

2.1.15 การดำเนินกิจกรรมด้านมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม ตรวจสอบเอกสาร การจัดทำโครงการ และผลการดำเนินการตามโครงการ ตลอดจนเอกสารหลักฐานที่บันทึกเสนอ ผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมและติดตามประเมินผล โดยมีการสรุปผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมและข้อเสนอแนะให้ผู้บริหาร ท้องถิ่นทราบ ตลอดจนมีการนำผลการสรุปผลนั้นไปดำเนินการจัดทำมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม ขึ้นใหม่

2.1.16 การสร้างส่วนราชการเป็นองค์กรเรียนรู้ ตรวจสอบเอกสาร สื่อ ประชาสัมพันธ์ คู่มือ และบันทึกแจ้งเวียน ซึ่งมีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบหรือนอกระบบให้แก่ บุคลากร มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นภายใน

องค์กร เช่น สรุปลข้อมูลข่าวสาร จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น มีการศึกษาวิจัยระบบการบริหารงานขององค์กรเพื่อรับทราบปัญหาหรือเพื่อพัฒนาการบริหารงาน มีการจัดทำโครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างความผูกพันในองค์กร และสร้างแรงจูงใจให้ข้าราชการทำงานได้ตามระเบียบ มีการสรุปผลการประเมินผลการดำเนินการตามโครงการเรียนรู้โดยระบุข้อเสนอแนะการปรับปรุงหรือการพัฒนาเพื่อการเรียนรู้ขององค์กร

2.2 การดำเนินกิจการของสภาท้องถิ่น

2.2.1 การกำหนดสมัยประชุมสามัญของสภาท้องถิ่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.2547 ข้อ 11 และ 21 มีการกำหนดจำนวนและระยะเวลาสมัยประชุมสามัญประจำปีถูกต้อง มีการตีประกาศกำหนดสมัยประชุมสามัญในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของ อปท. มีการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นและประชาชนทราบด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ

2.2.2 การเรียกประชุมของสภาท้องถิ่น (สมัยสามัญ) กรณีที่มีเหตุอันรีบด่วน ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.2547 ข้อ 22 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งเป็นหนังสือให้สมาชิกสภาท้องถิ่นทราบล่วงหน้าพร้อมทั้งปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงาน อปท. ก่อนกำหนดวันเปิดสมัยประชุมไม่น้อยกว่าสามวันเว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วนจะแจ้งกำหนดเปิดสมัยประชุมและปิดประกาศน้อยกว่านั้นก็ได้ แต่ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม โดยให้ระบุเหตุอันรีบด่วนในหนังสือนั้นด้วย

2.2.3 การนัดประชุมของสภาท้องถิ่น (สมัยสามัญ และวิสามัญ) กรณีที่มีใช่เป็นการประชุมสภาครั้งแรก หรือการประชุมอันรีบด่วน ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.2547 ข้อ 23 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า การนัดประชุมในระหว่างสมัยประชุมหากไม่ใช่เป็นการบอกรัดในที่ประชุมสภาท้องถิ่น ต้องทำเป็นหนังสือโดยแจ้งนัดประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วนจะนัดน้อยกว่านั้นก็ได้ แต่ต้องแจ้งเหตุอันรีบด่วนไว้ในหนังสือนัดประชุมด้วย พร้อมทั้งแจ้งให้ที่ประชุมทราบและข้อ 24 วรรคแรก กำหนดหลักเกณฑ์ว่าให้ส่งระเบียบวาระการประชุมไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุมดังกล่าว

2.2.4 การส่งสำเนาร่างข้อบัญญัติให้สมาชิกสภาท้องถิ่น กรณีมิใช่การประชุมอันรีบด่วน ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.2547 ข้อ 43 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับญัตติร่างข้อบัญญัติที่เสนอมมาและเห็นว่าถูกต้องตามระเบียบการประชุมนี้แล้ว ให้ส่งสำเนาแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสาม

วันก่อนวันประชุม เว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วน แต่ไม่ให้น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อน กำหนดเวลานัดประชุม

2.2.5 การแปรญัตติ การส่งรายงานของคณะกรรมการแปรญัตติให้แก่สมาชิกสภาท้องถิ่น กรณีมิใช่ต้องพิจารณาเป็นการด่วน ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.2547 ข้อ 44, ข้อ 45 วรรคสาม และข้อ 50 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า ประธานสภาท้องถิ่นต้องส่งรายงานการพิจารณาร่างข้อบัญญัติของคณะกรรมการแปรญัตติให้แก่สมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันประชุมพิจารณา เว้นแต่กรณีต้องพิจารณาเป็นการเร่งด่วน

2.2.6 การจัดเอกสารเกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบเพื่อใช้ประโยชน์ในการพิจารณาของสภาท้องถิ่น ตรวจสอบจากเอกสารที่จัดไว้ และสถานที่ประชุม ได้แก่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง อปท. พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. พ.ศ.2542 ระเบียบ มท. ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.2547 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 ระเบียบ มท. ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ.2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบ มท. ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบ มท. ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินของ อปท. พ.ศ.2547 ระเบียบ มท. ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา อปท.

2.2.7 การดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณของสภาท้องถิ่น ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับงานสารบรรณของสภาท้องถิ่น การลงรายการในเอกสารดังกล่าว มีสมุดลงทะเบียนรับหนังสือ สมุดลงทะเบียนส่งหนังสือ สมุดปิดประกาศ และลงเป็นรายการไว้ถูกต้องเหมาะสมเป็นปัจจุบัน

2.2.8 การพัฒนาความรู้ให้แก่สมาชิกสภาท้องถิ่น ตรวจสอบจากเอกสารการเข้ารับการฝึกอบรม โดยมีเกณฑ์การประเมิน 60% ขึ้นไป ของสมาชิกสภาท้องถิ่น

2.2.9 สถานที่ทำงาน บุคลากร และอุปกรณ์สำนักงานของสภาท้องถิ่น ตรวจสอบ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดสถานที่ทำงานของสภาท้องถิ่นแยกเป็นสัดส่วน เช่น มีสถานที่ทำงานของประธานสภา รองประธานสภา เลขานุการสภาท้องถิ่น มีวัสดุอุปกรณ์สำนักงานเป็นของตนเอง และมีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ

กล่าวโดยสรุปคือ มาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา หมายถึง การประกาศใช้แผนอัตรากำลัง 3ปี การขอปรับปรุงแผนอัตรากำลัง การประเมินขึ้นเงินเดือน การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีหมวดเงินเดือน การประชุมส่วนราชการ กำหนดกรอบตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการแต่ละบุคคลทางด้าน

ปริมาณงาน การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากุศลกรแผนพัฒนา
 กุศลกร การพัฒนากุศลกรให้ได้รับการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมเสริมสร้างมาตรฐานคุณธรรม
 จริยธรรม การประชุมสภาท้องถิ่น ดำเนินงานเกี่ยวกับงานสารบรรณสภาท้องถิ่น และการพัฒนาและ
 ส่งเสริมความรู้ให้แก่สมาชิกสภาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัด
 กำแพงเพชร

3. ด้านการบริหารการเงินและการคลัง หัวข้อการประเมิน ดังนี้

3.1 การจัดทำงบประมาณและการพัสดุ

3.1.1 การติดตามเรื่องการจัดทำงบประมาณของ อปท. ระเบียบ

กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ.2541 และแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 23
 ตรวจสอบหลักฐานจาก ข้อทักท้วงของ สตง./จังหวัด/บุคลากร สต. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 ถ้าไม่มีหน่วยงานเข้าตรวจสอบไม่ต้องนำมาเป็นฐานในการคำนวณคะแนน ซึ่งตรวจจากการทักท้วง
 ด้านการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2553 และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม จาก
 หน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ

3.1.2. การติดตามการดำเนินการเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ
 พัสดุ ตรวจจากประกาศจัดซื้อจัดจ้าง, ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ มีการใช้สถานที่
 กลางสำหรับปิดประกาศรับซอง เปิดซองสอบราคา และประกวดราคา กรณีที่ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้าง
 วิธีสอบราคาและประกวดราคา ไม่ต้องนำมาเป็นฐานในการคำนวณคะแนน โดยมีเกณฑ์การ
 ประเมิน ดังนี้

3.1.3 มีการทักท้วงด้านการพัสดุประจำปีงบประมาณ 2553 จากหน่วยงานที่มี
 หน้าที่ตรวจสอบ สตง./จังหวัด/บุคลากร สต. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าไม่มีหน่วยงานเข้า
 ตรวจสอบไม่ต้องนำมาเป็นฐานในการคำนวณคะแนน

3.2. การจัดเก็บรายได้

3.2.1 การประเมินความพยายามของ อบจ.

3.2.1.1. การบริหารการจัดเก็บรายได้ มีการออกข้อบัญญัติ อบจ. จัดเก็บภาษี
 และค่าธรรมเนียมบำรุง อบจ. จากการค่าน้ำมัน, ยาสูบ และผู้เข้าพักในโรงแรมให้ตรวจสอบจาก
 ข้อบัญญัติ อบจ. เพื่อจัดเก็บรายได้ทั้ง 3 ประเภท, สำเนาใบเสร็จรับเงินที่แสดงว่าได้มีการจัดเก็บ

3.2.1.2 การจัดส่งรายงานสถิติการคลังท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ 2553
 ภายในระยะเวลาที่กำหนดสิ้นปีงบประมาณ ตรวจสอบจากวัน/เดือน/ปีที่ อปท. ได้บันทึกข้อมูลสถิติ
 การคลังผ่านระบบ Internet หาก อปท. ไม่สามารถบันทึกผ่านระบบ Internet ให้ตรวจสอบจาก
 หลักฐานอื่น เช่น หนังสือนำส่งรายงานสถิติการคลัง

3.2.1.3 การประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บภาษีให้ตรวจสอบจากการประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ สื่อประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว/เสียงตามสาย หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่และจดหมายแจ้งผู้เสียภาษีโดยตรง เป็นต้น

3.2.1.4 ผลการจัดเก็บรายได้ (2553) การเพิ่มขึ้นของจำนวนเงินภาษีและค่าธรรมเนียมบำรุง อบจ. จากน้ำมัน, ยาสูบ และผู้เข้าพักในโรงแรมโดยรวมให้ตรวจสอบจำนวนเงินที่จัดเก็บได้จากรายรับจริงประกอบงบทดลองปีงบประมาณ 2552 และ 2553 แล้วนำมาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบ

3.2.1.5 จำนวนผู้ชำระภาษีและค่าธรรมเนียมบำรุง อบจ. จากน้ำมัน, ยาสูบ และผู้เข้าพักในโรงแรมต่อจำนวนผู้ที่อยู่ในข่ายต้องชำระโดยรวม ตรวจสอบจากทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีทั้งหมด โดยนับจำนวนผู้ที่อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีและค่าธรรมเนียมทั้งหมด กับจำนวนผู้ที่ได้ชำระภาษีและค่าธรรมเนียมในปี 2553

3.2.1.6 การเพิ่มขึ้นของจำนวนเงินที่จัดเก็บได้จากค่าธรรมเนียมในการให้บริการค่าธรรมเนียมอื่น ๆ รายได้จากการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สิน และจากการดำเนินกิจการอื่นโดยรวม ยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมบำรุง อบจ. จากน้ำมัน, ยาสูบ และผู้เข้าพักในโรงแรมให้ตรวจสอบจำนวนเงินที่จัดเก็บได้จากรายรับจริงประกอบงบทดลองปีงบประมาณ 2552 และ 2553 แล้วนำมาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบ

3.2.1.7 มีการทักท้วงด้านการจัดเก็บรายได้ประจำปี 2553 จากหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ โดยตรวจสอบหลักฐานจากข้อทักท้วงของ สตง./จังหวัด/บุคลากร สต. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าไม่มีหน่วยงานเข้าตรวจสอบไม่ต้องนำมาเป็นฐานในการคำนวณคะแนน

3.2.2 การประเมินความพยายามของเทศบาล / อบต.

3.2.2.1. การบริหารการจัดเก็บรายได้ มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นและได้จัดเก็บตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ.2535 ให้ตรวจสอบจากข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ อบต. เพื่อจัดเก็บค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 เช่น การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ, การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล, การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์, ตลาด, สถานที่จำหน่ายหรือสถานที่สะสมอาหาร, การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ, สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร, การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะและการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เป็นต้น สำเนาใบเสร็จรับเงินที่แสดงว่าได้มีการจัดเก็บ

3.2.2.2 การจัดส่งรายงานสถิติการคลังท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ตรวจสอบจากวัน/เดือน/ปี ที่ อบต. ได้บันทึกข้อมูลสถิติการคลัง

ผ่านระบบ Internet หาก อปท. ไม่สามารถบันทึกผ่านระบบ Internet ให้ตรวจสอบจากหลักฐานอื่น เช่น หนังสือคำสั่งรายงานสถิติการคลัง

3.2.2.3 การประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บภาษี ให้ตรวจสอบจากการประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ สื่อประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว/เสียงตามสาย หน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่และจดหมายแจ้งผู้เสียภาษีโดยตรง เป็นต้น

3.2.2.4 การนำทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) ไปใช้เป็นข้อมูลในการประเมินภาษี ตรวจสอบจาก ภ.ร.ด.2, ภทบ.5 และ ภป.1 ว่ามีการประทับตราข้อความว่าตรวจสอบกับ ผ.ท.4/ ผ.ท.5 หรือไม่

3.2.2.5 การปรับข้อมูลแผนที่ภาษี (ผ.ท.7) และการปรับข้อมูลทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) เป็นปัจจุบัน ตรวจสอบจากแบบรายงาน ผ.ท.13 จากผู้ที่รับผิดชอบทั้งฝ่ายช่างและคลัง และผู้บังคับบัญชาลงลายมือชื่อรับทราบ

3.2.2.6 การเพิ่มขึ้นของจำนวนเงินภาษีโรงเรียน และที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 โดยรวม ผลการจัดเก็บรายได้ (2553) ตรวจสอบจากรายรับจริงประกอบงบโดยตรง ประจำปีงบประมาณ 2552 และ 2553 กรณีที่มีการยกเว้นหรือลดหย่อนการจัดเก็บภาษีกรณีประสบสาธารณภัย ให้คิดร้อยละจากยอดที่เหลือจากการยกเว้นหรือลดหย่อนแล้วก่อนนำไปเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาว่ามียอดเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนเท่าใด

3.2.2.7 อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เสียภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 ตรวจสอบจากทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี โดยนับจำนวนผู้ที่ได้ชำระภาษีและค่าธรรมเนียมในปีงบประมาณ 2552 และ 2553 โดยนำมาคำนวณเปรียบเทียบกัน

3.2.2.8 มีการทักท้วงด้านการจัดเก็บรายได้ ประจำปี 2553 จากหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ตรวจสอบหลักฐานจากข้อทักท้วงของ สดง./ จังหวัด/บุคลากร สด.หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าไม่มีหน่วยงานเข้าตรวจสอบไม่ต้องนำมาเป็นฐานในการคำนวณคะแนน

3.2.2.9 การพัฒนาระบบข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน การนำทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) ไปใช้เป็นข้อมูลในการประเมินภาษี ตรวจสอบจาก ภ.ร.ด.2 , ภทบ.5 และ ภป.1 ว่ามีการประทับตราข้อความว่าตรวจสอบกับ ผ.ท.4/ ผ.ท.5 หรือไม่

3.2.2.10 การปรับข้อมูลแผนที่ภาษี (ผ.ท.7) และการปรับข้อมูลทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) เป็นปัจจุบันตรวจสอบจากแบบรายงาน ผ.ท.13 จากผู้รับผิดชอบทั้งฝ่ายช่างและคลัง และผู้บังคับบัญชาลงลายมือชื่อรับทราบ

3.2.2.11. ผลการจัดเก็บรายได้ (2553) การเพิ่มขึ้นของจำนวนเงินภาษีโรงเรียน และที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 โดยรวม ตรวจสอบจากรายรับจริงประกอบงบทดลอง ประจำปีงบประมาณ 2552 และ 2553 กรณีที่มีการยกเว้นหรือลดหย่อนการจัดเก็บภาษีกรณีประสบสาธารณภัย ให้คิดร้อยละจากยอดที่เหลือจากการยกเว้นหรือลดหย่อนแล้วก่อนนำไปเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาว่ามียอดเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนเท่าใด

3.2.2.12 อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เสียภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 ตรวจสอบจากทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี โดยนับจำนวนผู้ที่ได้ชำระภาษีและค่าธรรมเนียมในปีงบประมาณ 2552 และ 2553 โดยนำมาคำนวณเปรียบเทียบกัน

3.2.2.13 มีการทักท้วงด้านการจัดเก็บรายได้ ประจำปี 2553 จากหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ตรวจสอบหลักฐานจากข้อทักท้วงของ สดง./จังหวัด/บุคลากร สด.หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าไม่มีหน่วยงานเข้าตรวจสอบไม่ต้องนำมาเป็นฐานในการคำนวณคะแนน

3.2.2.14 สัดส่วนจำนวนเงินภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ.2535 ที่จัดเก็บได้โดยรวมต่อจำนวนเงินผู้ที่อยู่ในข่ายต้องชำระภาษี (ผ.ท.5) ทั้งหมด ตรวจสอบจำนวนเงินที่จัดเก็บได้จากรายรับจริงประกอบงบทดลองปีงบประมาณ 2553 กับจำนวนเงินผู้ที่อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีและค่าธรรมเนียมจากทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีทั้งหมด โดยนำมาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบ

3.2.2.15 สัดส่วนจำนวนรายผู้ชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535 ที่จัดเก็บได้โดยรวมต่อจำนวนผู้ที่อยู่ในข่ายต้องชำระภาษี (ผ.ท.5) ทั้งหมด ตรวจสอบจากทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5) โดยนับจำนวนผู้ที่อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีและค่าธรรมเนียมทั้งหมดกับจำนวนผู้ที่ได้ชำระภาษีและค่าธรรมเนียมในปี 2553

3.2.2.16 อปท. มีลูกหนี้ผู้ค้างชำระภาษีเกินกว่า 3 ปี เป็นอัตราร้อยละของผู้ชำระภาษีปีปัจจุบัน ตรวจสอบจากรายละเอียดลูกหนี้ผู้ค้างชำระเกิน 3 ปี เทียบกับรายละเอียดผู้ชำระภาษี (กค.1) หรือทะเบียนลูกหนี้ผู้ชำระภาษี วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการเร่งรัดการจัดเก็บภาษี

3.3. การบริหารเงินและบัญชี

3.3.1 การบริหารรายจ่าย อปท. มีการบริหารจัดการในเรื่องการเบิกจ่ายเงิน 4 ประเภทต่อไปนี้ เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ระเบียบ มท.ว่าด้วย การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินของ อปท. พ.ศ.2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบฯ ข้อ 38

3.3.2 การกั้นเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ระเบียบข้อ 59 กรณียังไม่ก่อนนี้ผูกพัน ตรวจสอบจากบันทึกอนุมัติให้กับเงินวัตถุประสงค์ เพื่อให้ อปท. ดำเนินการก่อนนี้ผูกพันและเบิกจ่ายเงินให้ทันภายในปีงบประมาณ

3.3.3 อปท. มีการจ่ายขายเงินสะสม ตามระเบียบฯ ข้อ 89, 90 ตรวจสอบจากรายงานการประชุมสภาฯ และบันทึกที่ผู้บริหารอนุมัติเปรียบเทียบกับเงินสะสมตามงบแสดงฐานะการเงิน วัตถุประสงค์ เพื่อให้บริหารเงินภายใต้งบประมาณรายจ่ายประจำปีและเพื่อให้มีเงินสะสมไว้ใช้ในการบริหารงานกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

3.3.4 อปท. มีการใช้จ่ายเงินลงทุนสำรองเงินสะสมตามระเบียบฯ ข้อ 87 (วรรคสอง) ตรวจสอบจากหนังสือที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติให้ใช้ทุนสำรองเงินสะสมเปรียบเทียบกับทุนสำรองเงินสะสมตามงบแสดงฐานะการเงินประจำปี วัตถุประสงค์ เพื่อดำรงไว้ซึ่งสถานะความมั่นคงทางการคลังของ อปท.

3.3.5 มีการทบท้วงด้านการเบิกจ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา จากหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ตรวจสอบหลักฐานจากข้อทักท้วงของ สดง./จังหวัด/บุคลากร สด. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าไม่มีหน่วยงานเข้าตรวจสอบ ไม่ต้องนำมาเป็นฐานในการคำนวณคะแนน

3.3.6 การจัดทำบัญชีและรายงานการเงิน ระเบียบฯ ข้อ 99 มีการบันทึกบัญชีเป็นปัจจุบันและจัดทำรายงานการเงินประจำเดือนเสนอผู้บริหารท้องถิ่นได้ในเดือนถัดไป ตรวจสอบจากบันทึกเสนอรายงานการเงินประจำเดือน วัตถุประสงค์ เป็นการเร่งรัดการจัดทำรายงานการเงินประจำเดือนเพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลใช้ในการบริหารงานต่อไป

3.3.7 มีการบันทึกข้อมูลในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ในแต่ละรายการครบถ้วน ดังนี้ บันทึกข้อมูลงบประมาณประจำปี บันทึกฐานข้อมูลผู้เสียภาษี บันทึกฐานข้อมูลบุคลากร ตรวจสอบจากเอกสารที่พิมพ์จากระบบ e-LAAS ได้แก่ ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ รายละเอียดผู้ชำระภาษี รายงานเอกสารประกอบเงินเดือน

3.3.8 มีการทักท้วงด้านบัญชี ประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา จากหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ตรวจสอบหลักฐานจากข้อทักท้วงของ สตง./จังหวัด/บุคลากร สต.หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าไม่มีหน่วยงานเข้าตรวจสอบไม่ต้องนำมาเป็นฐานในการคำนวณคะแนน

3.4. การจัดส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นการประเมิน

3.4.1 จัดส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ ประจำปีงบประมาณที่ผ่านมาครบถ้วนถูกต้องตามอัตราและระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด การส่งเงินสมทบ กบท. พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2500 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) มาตรา 6 กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2542) ระเบียบ มท. ว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2546 ข้อ 8 อบจ. และ อบต. ร้อยละ 1 เทศบาลและเมืองพัทยา ร้อยละ 2 ของประมาณการรายรับตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ไม่รวมพันธบัตร เงินกู้ เงินที่มีผู้อุทิศให้ และเงินอุดหนุน) ภายในเดือนธันวาคม ของปีที่ผ่านมา หรือภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ อปท. ได้ประกาศใช้ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

3.4.2 การส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ ย้อนหลัง 5 ปี คือ ประจำปีงบประมาณ 2548 – 2552 หนังสือสำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ ค่วนมาก ที่ มท 0808.5/ว 45, 46 ลว.24 ศ.ค.2552 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบท.) ประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา

3.4.3 การดำเนินการส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ อปท. สามารถจัดส่งเรื่องให้จังหวัดดำเนินการออกคำสั่งได้ นับจากวันที่ได้รับคำร้องจากผู้มีสิทธิทุกราย และมีเอกสารครบถ้วนตามระเบียบ มท. ว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2546 ข้อ 16, 17, 18

3.4.4 การบันทึกข้อมูลโปรแกรมบำเหน็จบำนาญ อปท. มีรหัสผ่าน โปรแกรมการเข้าสู่ระบบและมีการบันทึกข้อมูลทะเบียนประวัติไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และส่งเงินสมทบ กบท.แล้ว

3.5. การตรวจสอบภายใน

3.5.1 อปท. มีผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบภายในเป็นอิสระจากส่วนราชการ ตรวจสอบตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบภายใน หรือคำสั่งแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของ อปท. แผนการตรวจสอบภายใน รายงานผลการดำเนินงานตามข้อแนะนำของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน

กล่าวโดยสรุปคือ มาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง หมายถึง การใช้สถานที่กลางสำหรับปิดประกาศ รับซอง เปิดซอง สอบราคาและประกวดราคา การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น การปรับข้อมูลแผนที่ภาษี และการปรับข้อมูลทะเบียนทรัพย์สิน การบริหารจัดการในเรื่องการเบิกจ่ายเงินประเภท การบันทึกบัญชีให้เป็น

ปัจจุบันและรายงานการเงินประจำเดือนเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบตามกำหนด การบันทึกข้อมูลงบประมาณประจำปี ข้อมูลผู้เสียภาษี และข้อมูลบุคลากรในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) มีแผนการตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบครบทุกส่วนราชการของเทศบาล ตำบลในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

4. ด้านการบริการสาธารณะ หัวข้อการประเมิน ดังนี้

4.1 ด้านถนน ทางเดิน และทางเท้า

4.1.1 การดูแลรักษาถนน ทางเดิน และทางเท้าของ อปท. ดำเนินการตรวจสอบแผนการตรวจสอบประจำปี และดำเนินการซ่อมแซมภายใน 6 เดือน หลังจากการตรวจสอบ โดยตรวจสอบการทำบัญชีทะเบียนประวัติถนน แผนการตรวจสอบถนนประจำปีและบันทึกรายงานผลการตรวจ

4.1.2 ร้อยละของถนนที่จดทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่น ตรวจสอบหลักฐานจากข้อมูลจำนวนถนนทุกสาย หลักฐานการจดทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น

4.1.3 ร้อยละของจำนวนชุมชน/หมู่บ้านที่มีถนนตัดผ่านตรวจสอบหลักฐานจากทะเบียนประวัติถนน แผนที่แสดงข้อมูลถนนและเส้นทางคมนาคมภายใน อปท. ข้อมูลแผนที่ตั้งของอปท. (ถนน หมายถึง ถนนคอนกรีต ถนนลาดยาง ถนนลูกรัง และถนนดิน)

4.1.4 ร้อยละของถนนที่สามารถใช้งานได้ตลอดทั้งปี ตรวจสอบหลักฐานจากหนังสือร้องเรียนความเดือดร้อนในการใช้ถนน สอบถามผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1.5 ร้อยละของความยาวถนนลาดยาง/คอนกรีตต่อความยาวของถนนทั้งหมดที่มีในเขต อปท. ตรวจสอบหลักฐานจากทะเบียนประวัติถนน รายงานประจำปีเกี่ยวกับการก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต

4.2. ด้านไฟฟ้าสาธารณะ

4.2.1 ร้อยละของครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ (รวมไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์) ตรวจสอบหลักฐานจากข้อมูล จปฐ.

4.2.2 ถนนสายหลักที่มีการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะตามจุดเสี่ยงต่างๆ ตรวจสอบหลักฐานจากแบบแปลนหรือแผนผังการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะหรือคู่มือข้อมูลตามจุดเสี่ยง หนังสือร้องเรียนที่เกี่ยวข้อง

4.2.3 ร้อยละของถนนสายหลักที่มีการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะตลอดสาย ตรวจสอบหลักฐานจากแผนงาน/โครงการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ แบบแปลน/แผนผังแสดงที่ตั้งไฟฟ้าสาธารณะ

4.3. ด้านระบบระบายน้ำ

4.3.1 ร้อยละของถนนที่มีทางระบายน้ำ ตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการก่อสร้างถนน และทางระบายน้ำ สอบถามจากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน (ทางระบายน้ำ รวมถึงรางรูปตัววี หรือ ร่องน้ำ/ทางน้ำธรรมชาติ ท่อลอด)

4.4. ด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

4.4.1 การตรวจสอบคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภคของ อปท. ตรวจสอบหลักฐานจากรายงานผลการตรวจสอบของหน่วยงานที่เชื่อถือได้ ผลดำเนินการสืบเนื่องจากการตรวจสอบ

4.4.2 ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ ตรวจสอบหลักฐานจากข้อมูล จปฐ. (น้ำประปา รวมถึง น้ำประปา ภูเขา หรือประปาหมู่บ้าน ฯลฯ) สอบถามจากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน

4.5. ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน

4.5.1 จำนวนกิจกรรมที่ อปท. จัดหรือสนับสนุนเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน นอกเหนือจากกิจกรรมด้านกีฬาและการศึกษา (ทั้งที่ใช้และไม่ใช้งบประมาณของ อปท. หรือใช้งบประมาณของหน่วยงานอื่น) ตรวจสอบหลักฐานจาก ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ รายงานประจำปี หลักฐานการเบิกจ่ายเงิน ภาพกิจกรรม

4.5.2 จำนวนความหลากหลายของประเภทกิจกรรมที่ อปท. จัด หรือสนับสนุน เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน นอกเหนือจากด้านกีฬาและการศึกษา (ทั้งที่ใช้และไม่ใช้งบประมาณของ อปท. หรือใช้งบประมาณของหน่วยงานอื่น) ตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการกิจกรรมแต่ละประเภท ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ (ประเภทกิจกรรม ได้แก่ การให้ความรู้ การจัดกิจกรรมค่าย การจัดเวทีเสวนา เป็นต้น)

4.5.3 ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนของ อปท. นอกเหนือจากด้านกีฬาและการศึกษาตรวจสอบหลักฐานจาก ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี

4.6. ด้านการส่งเสริมกีฬา

4.6.1 ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อส่งเสริมกีฬาของ อปท. ตรวจสอบหลักฐานจาก ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี

4.6.2 จำนวนลานกีฬา/สนามกีฬา ที่มีใน อปท. เพื่อการส่งเสริมกีฬาและพัฒนาเด็กเยาวชน (ทั้งที่ใช้และไม่ใช้งบประมาณของ อปท. หรือใช้งบประมาณของหน่วยงานอื่น)

ตรวจสอบหลักฐานจาก ข้อมูลลานกีฬา/สนามกีฬา ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ
ภาพถ่าย ลานกีฬา/สนามกีฬา หมายถึง บริเวณที่มีการปรับพื้นที่เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เล่นกีฬา
ประเภทใดประเภทหนึ่ง

4.6.3 ร้อยละของลานกีฬา/สนามกีฬาที่ประชาชนสามารถใช้เล่นกีฬาและ
นันทนาการในเวลากลางคืนตรวจสอบหลักฐานจาก ข้อมูลลานกีฬา/สนามกีฬา ภาพถ่ายลานกีฬา/
สนามกีฬา สอบถามผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน

4.7. ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ

4.7.1 จำนวนกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้สูงอายุนอกเหนือจากการจ่ายเงินสวัสดิการ
ผู้สูงอายุ (ไม่ใช่กิจกรรมพัฒนาผู้สูงอายุเฉพาะบุคคล) ตรวจสอบหลักฐานจาก ฐานข้อมูลผู้สูงอายุ
ภาพถ่ายกิจกรรม/โครงการ กิจกรรมที่ อบรม.จัดหรือสนับสนุนการจัดอาจใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนที่
รัฐจัดสรรให้ ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ

4.8. ด้านการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส

4.8.1 จำนวนกิจกรรมที่จัดเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการตรวจสอบหลักฐาน
จาก ฐานข้อมูลผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เอกสารประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น วิทยุชุมชน แผ่นพับ หอ
กระจายข่าว เว็บไซต์ ฯลฯ แผนงาน/โครงการ ภาพถ่ายกิจกรรม ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายฯ

4.8.2 จำนวนกิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาและสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่ง (ยกเว้นคนเร่ร่อน
และขอทาน)ตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ ภาพถ่ายกิจกรรม ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายฯ

4.9. ด้านงานสาธารณสุข

4.9.1 จำนวนกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้ทำหน้าที่ดูแลสุขภาพในชุมชน/หมู่บ้าน
(อสม.แกนนำสุขภาพ) ผู้นำองค์กรในชุมชน ฯลฯตรวจสอบหลักฐานจาก แผนพัฒนาสุขภาพหรือ
แผนงานสาธารณสุข เอกสารประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว เว็บไซต์
ภาพถ่าย ฯลฯ กิจกรรมที่ อบรม.จัดหรือสนับสนุนการจัด อาจใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้

4.9.2 จำนวนกิจกรรมที่ให้ความรู้แก่ประชาชนในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกัน
รักษาโรคตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ เอกสารประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ วิทยุ
ชุมชน หอกระจายข่าว เว็บไซต์ ภาพถ่าย ฯลฯ กิจกรรมที่ อบรม. จัดหรือสนับสนุนการจัด อาจใช้จ่าย
จากเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้

4.9.3 จำนวนกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพและป้องกันรักษาโรคให้แก่ประชาชน (ไม่ใช่การให้ความรู้) ตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ ภาพถ่ายกิจกรรม (ไม่ใช่กิจกรรมเฉพาะบุคคล)

4.9.4 จำนวนหน่วยบริการสาธารณสุขที่ อปท.ดำเนินการหรือสนับสนุนในการดูแลสุขภาพประชาชนตรวจสอบหลักฐานจาก ภาพถ่ายกิจกรรม แผนงาน/โครงการ ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ (หน่วยบริการสาธารณสุข หมายถึง สถานที่ที่ให้บริการตรวจ และจ่ายยาที่เป็น โดยผู้มีคุณวุฒิ หรือผ่านการอบรมด้านงานสาธารณสุข โดยให้บริการประจำ หรือ กำหนดเวลาให้บริการที่ชัดเจน)

4.10. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาศรี

4.10.1 จำนวนกิจกรรมที่ อปท.ดำเนินการหรือสนับสนุนเพื่อการพัฒนาสตรีในพื้นที่ตรวจสอบหลักฐานจาก ภาพถ่ายกิจกรรม กิจกรรมที่ อปท. จัดหรือสนับสนุนการจัด อาจใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้หรือใช้งบประมาณจากหน่วยงานอื่น ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ

4.11. ด้านการส่งเสริมอาชีพ

4.11.1 จำนวนประเภทอาชีพที่จัดให้มีการฝึกอบรมแก่ประชาชนตรวจสอบหลักฐานจาก เอกสาร โครงการ/กิจกรรม ภาพถ่ายกิจกรรม กิจกรรมที่ อปท.จัดหรือสนับสนุนการจัด อาจใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้ ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ

4.11.2 จำนวนกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ (นอกเหนือจากการฝึกอบรม) ตรวจสอบหลักฐานจาก ภาพถ่ายกิจกรรม แผนงาน/โครงการ ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

4.12. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.12.1 การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อปท.ตรวจสอบหลักฐานจาก แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภาพถ่ายกิจกรรมซักซ้อมแผน, อบรม ทบทวนความรู้ อุปกรณ์การแจ้งเตือน หลักฐานเอกสารของหอกระจายข่าว เอกสารความรู้และความถี่ของการเผยแพร่

4.12.2 จำนวนกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัยแก่ประชาชนตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ ภาพถ่าย บัญชีลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม หนังสือแจ้งเข้าร่วมกิจกรรม

- 4.12.3 จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อป้องกันสาธารณภัย (ภัยธรรมชาติ) แก่ประชาชนนอกเหนือจากการให้ความรู้ตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ ภาพถ่าย บัญชีลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม หนังสือแจ้งเข้าร่วมกิจกรรม
- 4.12.4 จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ (อัคคีภัย) แก่ประชาชน นอกเหนือจากการให้ความรู้ตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ ภาพถ่าย บัญชีลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม หนังสือแจ้งเข้าร่วมกิจกรรม
- 4.12.5 จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อป้องกันภัยทางถนน แก่ประชาชน นอกเหนือจากการให้ความรู้ตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ ภาพถ่าย บัญชีลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม หนังสือแจ้งเข้าร่วมกิจกรรม
- 4.12.6 จำนวนกิจกรรมเพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ ภาพถ่าย บัญชีลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม หนังสือแจ้งเข้าร่วมกิจกรรม
- 4.13. ด้านการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น
- 4.13.1 จำนวนกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนาตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภาพถ่าย
- 4.13.2 จำนวนกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม และประเพณี ตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภาพถ่าย
- 4.13.3 จำนวนกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ศิลปะและภูมิปัญญาท้องถิ่นตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภาพถ่าย
- 4.14. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 4.14.1 จำนวนกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตรวจสอบหลักฐานจาก ศูนย์ข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว แผนส่งเสริมการท่องเที่ยว หลักฐานการประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ รายงานประจำปี ภาพถ่ายกิจกรรม (กิจกรรมเหมือนกันทำในหลายพื้นที่คิดเป็น 1 กิจกรรม) กรณีที่ไม่มีแหล่งท่องเที่ยว ไม่นำมาเป็นฐานในการคำนวณคะแนน
- 4.15. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4.15.1 จำนวนกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ประชาชนในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบหลักฐานจาก ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ข้อตกลงความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภาพถ่าย บัญชีลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม หนังสือแจ้งเข้าร่วมกิจกรรม

4.15.2 จำนวนกิจกรรมเพื่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ (นอกเหนือจากการให้ความรู้ประชาชน)ตรวจสอบหลักฐานจาก ข้อบัญญัติ/
เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ข้อตกลงความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม แผนงาน/โครงการ/
กิจกรรม ภาพถ่าย บัญชีลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม หนังสือแจ้งเข้าร่วมกิจกรรม

4.16. ด้านการศึกษา

4.16.1 ร้อยละของเด็กอายุ 3-5 ปี ในเขต อปท.ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อน
เข้าเรียนภาคบังคับตรวจสอบหลักฐานจาก แผนงาน/โครงการ ข้อมูลการพัฒนาเด็กเล็กของ อปท.
ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ

4.16.2 จำนวนประเภทกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา ตรวจสอบหลักฐาน
จาก แผนงาน/โครงการ ข้อมูลการพัฒนาเด็กเล็กของ อปท. ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายฯ (ประเภทกิจกรรม เช่น จัดอบรมครู จัดการแข่งขันในการประกวดต่าง ๆ กิจกรรมรณรงค์
การตรวจสุขภาพ นิควัดชี้น การจัดทำศนศึกษา ฯลฯ)

4.16.3 ร้อยละของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือสถานศึกษาสังกัด อปท. ผ่านเกณฑ์การ
ประเมินมาตรฐานเป็นที่ยอมรับตรวจสอบหลักฐานจาก จำนวน โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
มาตรฐานของศูนย์เด็กเล็กหรือมาตรฐานสถานศึกษาของหน่วยงานที่ยอมรับ เช่น สมศ. สก.
กรมอนามัย สภาการศึกษา โรงเรียนพระราชทาน ฯลฯ การรายงานผลการประเมินฯ

กล่าวโดยสรุปคือ มาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการ
บริการสาธารณะ หมายถึง แผนงาน การตรวจสอบ การดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมบริการ
สาธารณะด้านถนน ทางเดิน และทางเท้า ด้านไฟฟ้าสาธารณะ ด้านระบบระบายน้ำ ด้านน้ำเพื่อการ
อุปโภคบริโภค ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านการส่งเสริมกีฬา ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ
ด้านการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส ด้านงานสาธารณสุข ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี ด้านการ
ส่งเสริมอาชีพ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
ประเพณีท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด้านการศึกษา

แบบประเมินทั้ง 4 ด้าน เป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า
ปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือไม่ อย่างไร เป็นการวัดผลการปฏิบัติงานของปี
ที่ผ่านมาซึ่งแบบประเมินทั้ง 4 ด้านนี้ครอบคลุมครบทั้ง 48 มาตรฐาน

บริบทของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

1. โครงสร้างการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

1.1 เทศบาลตำบลคลองแม่ลาย มีพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองกำแพงเพชร มีบริเวณติดกับ 2 ข้างทางถนนสายพหลโยธิน (ระหว่าง กม.ที่ 342+500-346+600) และมีพื้นที่ควบคุมไปกับทางหลวงจังหวัด หมายเลข 1117 สายคลองแม่ลาย-คลองลาน (ระหว่าง กม.ที่ 1-5+250) มีเนื้อที่ประมาณ 13 ตารางกิโลเมตร

ลักษณะการใช้ประโยชน์ในที่ดินของราษฎรที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลคลองแม่ลาย ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม , การเลี้ยงสัตว์ , ลำคลอง , อ่างเก็บน้ำ , ที่อยู่อาศัย , สถานที่ราชการ , วัดและโรงเรียน รวมทั้งมีพื้นที่ดินสาธารณะประโยชน์อยู่ในความดูแลของทางราชการส่วนหนึ่ง

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 6,168 คน เป็นชาย 3,023 คน เป็นหญิง 3,145 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 1,943 ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากร เท่ากับ 475 คน/ตร.กม. ในเขตเทศบาลตำบลคลองแม่ลาย

โครงสร้างในการบริหารงานของเทศบาลตำบลคลองแม่ลาย ประกอบด้วย

2 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวน 12 คน

2. ฝ่ายบริหารประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน เลขานุการผู้บริหาร จำนวน 1 คน ที่ปรึกษาผู้บริหาร จำนวน 1 คน และฝ่ายพนักงานเทศบาล โดยปลัดเทศบาลเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ 7 สำนัก/กอง ได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองการศึกษา กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองวิชาการและแผนงาน กองคลัง กองสวัสดิการสังคม

อัตรากำลังพนักงานและพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลคลองแม่ลาย

สำนัก/กอง	พนักงาน เทศบาล	ลูกจ้าง ประจำ	พนักงานจ้าง		รวม
			ภารกิจ	ทั่วไป	
ปลัดเทศบาล	1	-	-	-	1
สำนักปลัดเทศบาล	7	3	8	1	19
กองคลัง	6	-	5	-	11
กองช่าง	8	-	3	1	12
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	3	1	4	12	20
กองวิชาการและแผนงาน	5	-	-	-	5
กองการศึกษา	3	-	4	-	7
กองสวัสดิการสังคม	3	-	2	-	5
รวมทั้งสิ้น	36	4	26	14	80

ที่มา: สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลคลองแม่ลาย ณ วันที่ 30 มีนาคม 2556

1.2 เทศบาลตำบลนครชุม ในอดีตจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ
สุขาภิบาล โดยราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ หน้า 9-10 เล่ม 73 ตอนที่ 99 วันที่ 28 พฤศจิกายน 2499
ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัด
กำแพงเพชร ความว่า “ โดยที่เห็นเป็นการสมควรให้ยกฐานะ ท้องถิ่นบางส่วนในตำบลนครชุม
อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ขึ้นเป็นสุขาภิบาล” ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความใน
มาตรา 4 และมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2499 รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย จึงประกาศจัดตั้งสุขาภิบาลขึ้น ให้เรียกชื่อว่า “ สุขาภิบาลนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร ”
จนกระทั่งเมื่อได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ตาม
พระราชกิจจานุเบกษา ฉบับที่กฤษฎีกา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9 ก วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542
ให้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบล ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 และกำหนดให้ เทศบาล
ตำบลนครชุมเป็นเทศบาลชั้นกลาง มีพื้นที่ทั้งหมด 3.5 ตารางกิโลเมตร

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,264 คน แยกเป็น เพศชาย จำนวน 3,471 คน เพศหญิง
จำนวน 3,793 คน อัตราเฉลี่ยความหนาแน่นของประชากร 2,075.43 คน / ตารางกิโลเมตรอาชีพของ
ประชากร ได้แก่ ทำนา ทำสวน และค้าขาย

โครงสร้างในการบริหารงานของเทศบาลตำบลนครชุม ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล ที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวน 12 คน

2. ฝ่ายบริหารประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน เลขานุการผู้บริหาร จำนวน 1 คน ที่ปรึกษาผู้บริหาร จำนวน 1 คน และฝ่ายพนักงานเทศบาล โดยปลัดเทศบาลเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ 5 สำนัก/กอง ได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการศึกษา

อัตรากำลังพนักงานและพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลนครชุม

สำนัก/กอง	พนักงานเทศบาล	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้าง		รวม
			ภารกิจ	ทั่วไป	
ปลัดเทศบาล	1	-	-	-	1
สำนักปลัดเทศบาล	7	2	6	5	20
กองคลัง	8	1	3	-	12
กองช่าง	8	1	3	2	14
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	5	1	1	18	25
กองการศึกษา	4	-	7	1	12
รวมทั้งสิ้น	33	5	20	26	85

ที่มา: สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลนครชุม ณ วันที่ 30 มีนาคม 2556

1.3 เทศบาลตำบลปากดง มีพื้นที่อยู่ในเขตตำบลไตรตรังย์ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นเขตจังหวัดในภาคเหนือตอนล่างอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองกำแพงเพชร ประมาณ 20 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดกำแพงเพชร ประมาณ 22 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ถนนสายพหลโยธิน หมายเลข 1 ระยะทางประมาณ 338 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 2.40 ตารางกิโลเมตร

มีประชากร จำนวน 3,530 คน แยกเป็นชาย 1,699 คน หญิง 1,831 คน จำนวนครัวเรือน 1,171 หลังคาเรือน ความหนาแน่นของประชากร 1,471 คน/ตารางกิโลเมตร

ประชาชนในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและพาณิชย์กรรม การเกษตรกรรมในพื้นที่ส่วนใหญ่ ปลูกข้าว, ถั่วเขียว, ถั่วเขียว, มันสำปะหลัง สถานีบริการน้ำมัน จำนวน 2 แห่ง ตลาดเอกชน 1 แห่ง และตลาดนัด ตั้งทุกวันอังคาร สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร จำนวน 106 แห่ง

โครงสร้างในการบริหารงานของเทศบาลตำบลปากดงประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล ที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวน 12 คน

2. ฝ่ายบริหารประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน เลขานุการผู้บริหาร จำนวน 1 คน ที่ปรึกษาผู้บริหาร จำนวน 1 คน และฝ่ายพนักงานเทศบาล โดยปลัดเทศบาลเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ 6 สำนัก/กอง ได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองวิชาการและแผนงาน กองการศึกษา

อัตรากำลังพนักงานและพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลปากดง

สำนัก/กอง	พนักงานเทศบาล	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้าง		รวม
			ภารกิจ	ทั่วไป	
ปลัดเทศบาล	1	-	-	-	1
สำนักปลัดเทศบาล	4	1	8	5	18
กองคลัง	6	-	3	-	9
กองช่าง	4	-	3	3	10
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	4	1	1	-	6
กองวิชาการและแผนงาน	5	-	-	-	5
กองการศึกษา	3	-	1	-	4
รวมทั้งสิ้น	27	2	16	8	53

ที่มา: สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลปากดง ณ วันที่ 30 มีนาคม 2556

1.4 เทศบาลตำบลเทพนคร แต่เดิมพื้นที่ของตำบลเทพนคร เคยอยู่ในเขตตำบลคณที อำเภอมืองกำแพงเพชร โดยตำบลเทพนคร และตำบลคณที ตามประวัติศาสตร์ของจังหวัดกำแพงเพชร ชื่อว่า เป็นเมืองโบราณ แห่งหนึ่งจนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2524 ได้แยกออกมาเป็นตำบลเทพนคร และยกฐานะจากสภาตำบลเทพนคร เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเทพนคร ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 และยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเทพนคร เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2550

ปัจจุบัน เทศบาลตำบลเทพนครมีหมู่บ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด 22 หมู่บ้านมีพื้นที่รับผิดชอบ 172 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 107,500 ไร่ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณทิศใต้อำเภอมืองกำแพงเพชร โดยระยะใกล้ที่สุดจากอำเภอมืองกำแพงเพชร ประมาณ 5 กิโลเมตร และระยะห่างที่สุดจากอำเภอมืองกำแพงเพชร ประมาณ 55 กิโลเมตร

มีประชากร จำนวน 19,677 คน แยกเป็น ชาย 9,678 คน หญิง 9,999 คน จำนวน
ครัวเรือน 7,044 หลัง ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ 114.4 คน : ตารางกิโลเมตร
ประกอบอาชีพธุรกิจเกษตรในเขตตำบลเทพนคร ประกอบด้วยสถานประกอบการ และการเกษตรกรรม
นาข้าว ไม้ผลยืนต้น พืชผัก อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

โครงสร้างในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเทพนคร ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล ที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวน
12 คน

2. ฝ่ายบริหารประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน
เลขานุการผู้บริหาร จำนวน 1 คน ที่ปรึกษาผู้บริหาร จำนวน 1 คน และฝ่ายพนักงานเทศบาล
โดยปลัดเทศบาลเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ 4 สำนัก/กอง ได้แก่
สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา

อัตรากำลังพนักงานและพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลเทพนคร

สำนัก/กอง	พนักงาน เทศบาล	ลูกจ้าง ประจำ	พนักงานจ้าง		รวม
			ภารกิจ	ทั่วไป	
ปลัดเทศบาล	1	-	-	-	1
สำนักปลัดเทศบาล	14	-	3	3	20
กองคลัง	8	1	2	-	11
กองช่าง	8	1	2	1	12
กองการศึกษา	3	-	7	-	10
รวมทั้งสิ้น	34	2	14	4	54

ที่มา: สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลเทพนคร ณ วันที่ 30 มีนาคม 2556

1.5 เทศบาลตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลนิคมทุ่ง
โพธิ์ทะเล เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ.2551 แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 2 เขต ได้แก่ เขตที่ 1 : หมู่
1, 2, 4, 6, 10, 12, 13 เขตที่ 2 : หมู่ 3, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเลตั้งอยู่ทางทิศ
ตะวันออกของแม่น้ำปิง ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองกำแพงเพชรประมาณ 20 กิโลเมตร และศูนย์
ราชการจังหวัดกำแพงเพชรประมาณ 30 กม. ที่ทำการเทศบาลตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเลตั้งอยู่หมู่ที่ 15
ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร พื้นที่ทั้งหมด 43,065 ไร่ ประมาณ 69
ตาราง กิโลเมตร

ลักษณะการจัดโครงสร้างหมู่บ้านและสภาพเขตหมู่บ้าน จะตั้งเป็นกลุ่มมีระเบียบ
ค่อนข้างถูกต้องลักษณะ เพราะนิคมสร้างตนเองเป็นผู้วางระเบียบในการสร้างถนน การใช้ภาษาถิ่นส่วน

ใหญ่จะใช้ภาษาอีสาน เพราะประชากรพื้นเพดั้งเดิมเป็นคนภาคอีสาน และได้ย้ายถิ่นฐานมา ประมาณ 90% ของตำบล เช่น จังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร ขอนแก่น ร้อยเอ็ด ฯลฯ ส่วนอีก 10% มา จากภาคกลาง เช่น นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท ฯลฯ จึงมีประเพณีบุญบั้งไฟสืบทอดกันมาพื้นที่ ประมาณ 69 ตารางกิโลเมตร

เป็นพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มทั้งหมด 40,125 ไร่ ที่อยู่อาศัย 2,455 ไร่ ที่สาธารณะ 485 ไร่ ส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ราบลุ่มทั้งหมด ลักษณะดินเป็นดินร่วนเหมาะสำหรับทำ นา ไร่ และเลี้ยง สัตว์ ภูมิอากาศค่อนข้างร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 35 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝน 1,292 มิลลิเมตร / ปี

มีประชากรจำนวน 9,386 คน ประกอบด้วย ชาย 4,574 คน คิดเป็นร้อยละ 48.73 หญิง 4,812 คน คิดเป็นร้อยละ 51.27 มีความหนาแน่นเฉลี่ย 136 คน/ตารางกิโลเมตร

โครงสร้างในการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล ที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวน 12 คน

2. ฝ่ายบริหารประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน เลขานุการผู้บริหาร จำนวน 1 คน ที่ปรึกษาผู้บริหาร จำนวน 1 คน และฝ่ายพนักงานเทศบาล โดยปลัดเทศบาลเป็นหัวหน้า ประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ 6 สำนัก/กอง ได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองวิชาการและแผนงาน กองการศึกษา อัตรากำลังพนักงานและพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล

สำนัก/กอง	พนักงานเทศบาล	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้าง		รวม
			ภารกิจ	ทั่วไป	
ปลัดเทศบาล	1	-	-	-	1
สำนักปลัดเทศบาล	7	-	4	10	21
กองคลัง	6	-	2	-	8
กองช่าง	5	-	-	1	6
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	1	-	-	3	4
กองวิชาการและแผนงาน	2	-	-	-	2
กองการศึกษา	1	-	7	-	8
รวมทั้งสิ้น	23	-	13	14	50

ที่มา: สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล ณ วันที่ 30 มีนาคม 2556

2. ผลการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

2.1 ผลการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการ

เทศบาลตำบล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ
คลองแม่ลาย	155	105	67.74
นครชุม	155	109	70.32
ปากดง	155	136	87.74
เทพนคร	155	122	78.70
นิคมทุ่งโพธิ์ทะเล	155	109	70.96
รวมเฉลี่ย	155	116	74.83

2.2 ผลการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา

เทศบาลตำบล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ
คลองแม่ลาย	135	120	88.88
นครชุม	135	114	84.44
ปากดง	135	128	94.81
เทพนคร	135	95	70.37
นิคมทุ่งโพธิ์ทะเล	135	124	91.85
รวมเฉลี่ย	135	116	86.52

2.3 ผลการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง

เทศบาลตำบล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ
คลองแม่ลาย	135	108	80.00
นครชุม	135	110	81.48
ปากดง	135	114	84.44
เทพนคร	110	86	78.18
นิคมทุ่งโพธิ์ทะเล	135	97	71.85
รวมเฉลี่ย	130	103	79.23

2.4 ผลการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริการสาธารณะ

เทศบาลตำบล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คิดเป็นร้อยละ
คลองแม่ลาย	220	188	85.45
นครชุม	225	208	92.44
ปากดง	210	178	84.76
เทพนคร	215	190	88.37
นิคมทุ่งโพธิ์ทะเล	215	192	89.30
รวมเฉลี่ย	217	191	88.01

(ที่มา:สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ณ ปี พ.ศ.2556)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัย มีดังนี้ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ซ้ำเรื่อง พุดพรหม (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุบลราชธานี ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ศักยภาพการบริหารของคณะกรรมการบริหาร คุณภาพของบุคลากรปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงบประมาณและรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป้าหมายสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนในท้องถิ่น เพราะประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหา และวิธีการแก้ไขปัญหาของตนเอง ซึ่งจะต้องให้ความรู้แก่ประชาชนถึงบทบาทของตนเอง และหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานและกำหนด ทิศทางการบริหาร ในการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สิ่งที่สำคัญคือต้องพัฒนาหรือเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร ซึ่งเป็นส่วนช่วยในการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติภารกิจตามโครงสร้างอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างสมบูรณ์ ส่วนการบริหารงานการเงินและ

การคลัง และงบประมาณควรมีการตรวจสอบภายในและภายนอก และดำเนินการตามระเบียบอย่างเคร่งครัด รวมทั้งเก็บเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเงินให้ครบถ้วน โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติหรือระเบียบกฎหมายเพื่อมิให้เกิดการผิดพลาดเสียหายต่อทางราชการได้ ส่วนด้านการบริการสาธารณะกฎหมายมิได้เปิดโอกาสให้ผู้นำท้องถิ่นหรือประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโดยตรง ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปอย่างไม่เต็มที่ ทำให้การกำหนดนโยบายไม่มีประสิทธิภาพ

วนิดา พุฒพิมพ์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา สภาพและปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานด้านโครงสร้างและระบบงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารพัสดุ และด้านบริหารงานคลังและงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารงานโครงสร้างและระบบงานกับด้านการบริหารงานบุคคล มีปัญหาปานกลาง ส่วนด้านการบริหารงานคลังและงบประมาณ และด้านการบริหารงานพัสดุพบว่ามีปัญหาน้อย

สำหรับปัญหาการบริหารงานด้านโครงสร้างและระบบงาน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานคลังและงบประมาณ และด้านการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ปัญหาเรียงลำดับมาจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ปัญหาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ปัญหาการจัดเก็บรายได้ ปัญหาการจัดซื้อ จัดจ้าง ส่วนแนวทางแก้ไข ปัญหา ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ควรมีการจัดอบรมสัมมนาความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรจัดทำประชาพิจารณ์ในทุกเรื่องที่อยู่ในแผนพัฒนาตำบลควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ของการดำเนินงานทั้งการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

สุภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา (2547, หน้า 129) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารตำบลบ้านฉาง พนักงานเทศบาล และผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน ผลการศึกษาพบว่าในการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลบ้านฉาง ตามหลักธรรมาภิบาลได้จัดทำโครงการตามนโยบายและเทศบัญญัติในด้านต่างๆ แต่ยังมีปัญหาในเรื่อง โครงสร้างพื้นฐานการทำงานในเทศบาลยังไม่เป็นระบบ โดยพนักงานส่วนหนึ่งยังคงยึดติดกับระบบเก่าไม่ยอมรับระบบกฎเกณฑ์ใหม่ๆ ทางด้านกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารเทศบาลตำบลบ้านฉาง พบว่าเทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาค และการกระจายการพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่างๆส่วนใหญ่มีการเปิดเผยตรงไปตรงมา พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามานั้นบางคนไม่เห็นแก่ประโยชน์ชุมชน แต่จะเข้ามาเพื่อหาประโยชน์ให้กับตนเอง

มนตรี ผ่านสุข (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อรองรับการถ่ายโอน การบริหารจัดการศึกษาพื้นฐานในจังหวัดเลย ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ความพร้อมและขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากร เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การปฏิบัติการให้สำเร็จ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการบริหารจัดการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติการกิจตามโครงสร้างอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสมบูรณ์

สมบัติ เรืองชัยวิเวท (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาการบริหารเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเทศบาลตำบลสรุปไว้ 5 ด้าน คือ 1 ด้านการวางแผน จัดการประชุมคณะผู้บริหารเพื่อระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่าย นำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ใช้เป็นหลักในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 2 ด้านการจัดองค์กร กำหนดโครงสร้างการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ 3 ด้านการจัดคนเข้าทำงาน คัดเลือกคนให้เหมาะกับงาน สร้างขวัญกำลังใจ 4 ด้านการนำ จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ มอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร และ 5 ด้านการควบคุม ติดตามประเมินผล รายงานตามลำดับขั้น

วิวิศน์ กสิณบวรเดช (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองตาก จังหวัดกำแพงเพชร ได้ทำการศึกษาสภาพวิธีการกำหนดการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า จะพิจารณาจากความจำเป็นของพื้นที่เป็นอันดับแรก และพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ของตนเองเป็นอันดับรอง สำหรับปัญหาการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งที่พบมากที่สุด คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านบำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ตามลำดับ ซึ่งผลการศึกษาหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล สรุปว่าการสนับสนุนงบประมาณในแต่ละท้องถิ่นควรกระจายให้ทั่วถึงและเพียงพอตามแผนที่เสนอขอประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ประชาชนได้รับทราบ และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล และสามารถเข้าตรวจสอบด้วยความโปร่งใส สุจริต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบตามหลักมาตรฐานการปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ใน 4 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารจัดการ 2. ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา 3. ด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง 4. ด้านการบริการสาธารณะ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จึงกำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังนี้

